

РАХУНКОВА ПАЛАТА

РІШЕННЯ

м. Київ

від 4 серпня 2020 року № 20-1

Про розгляд Звіту про результати аудиту ефективності використання коштів державного бюджету та управління державним майном Апаратом Верховної Ради України, що мають фінансові наслідки для державного бюджету

Відповідно до статті 98 Конституції України, статей 7, 25, 26, 35 і 3 Закону України «Про Рахункову палату» розглянуто Звіт про результати аудиту ефективності використання коштів державного бюджету та управління державним майном Апаратом Верховної Ради України, що мають фінансові наслідки для державного бюджету.

За результатами розгляду Рахункова палата

ВСТАНОВИЛА:

1. Законами України про Державний бюджет України на 2013–2019 роки Апарату Верховної Ради України (далі – Апарат) як головному розпоряднику бюджетних коштів передбачалися бюджетні призначення, за якими фактично **використано** у вказаному періоді **7 702,2 млн грн** із загального та спеціального фондів державного бюджету. Крім того, державними підприємствами, що належать до сфери управління Управління справами Апарату Верховної Ради України (далі – Управління справами), використано **113,9 млн грн коштів місцевих бюджетів**.

Використання зазначених бюджетних коштів **дало змогу забезпечити виконання Верховною Радою України повноважень**, визначених Конституцією України, здійснити обслуговування, організаційне, інформаційно-аналітичне, матеріально-технічне забезпечення діяльності Верховної Ради України та висвітлення її діяльності.

Водночас Апарат **неповною мірою забезпечив продуктивне, результативне та економне використання** бюджетних коштів, **а також прийняття законних та своєчасних управлінських рішень** під час управління бюджетними коштами та державним майном. Окремі законодавчі акти містять **правові прогалини, які потребують врегулювання**.

2. Апарат здійснював у 2013–2019 роках діяльність на підставі Положення про Апарат Верховної Ради України, затвердженого розпорядженням Голови Верховної Ради України від 25.08.2011 № 769 (із змінами і доповненнями від 20.11.2014 № 734) (далі – Положення № 769), а не постановою Верховної Ради України, як це передбачено частиною третьою статті 7 Регламенту Верховної Ради України, затвердженого Законом України від 10.02.2010 № 1861-VI (далі – Регламент).

Незважаючи на те, що пунктом 3 Постанови Верховної Ради України від 20.04.2000 № 1678-III «Про структуру апарату Верховної Ради України», а також пунктом 5 Положення № 769 визначено, що Апарат є юридичною особою, **на момент здійснення аудиту його так і не зареєстровано в Єдиному державному реєстрі** юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань, реєстрація в якому відповідно до пункту 1 частини першої статті 4 Закону України від 15.05.2003 № 755-IV «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань» передбачена для всіх юридичних осіб.

Натомість у вказаному **Реєстрі зареєстровано юридичну особу – Управління справами Апарату Верховної Ради України**, що є структурним підрозділом Апарату та на підставі пунктів 10 та 12 Положення № 769, якими передбачено, що **фінансове та матеріально-технічне забезпечення діяльності** Верховної Ради України здійснюється Апаратом через **Управління справами, керівництво** яким здійснює **Перший заступник Керівника Апарату Верховної Ради України** – керуючий справами, а також абзацу другого пункту 2.2 розділу 2 Положення про Управління справами здійснювало у досліджуваному періоді повноваження **головного розпорядника бюджетних коштів за бюджетними програмами, які є предметом аудиту (КПКВК 0111010, 0111020, 0111070, 0111090 та 0111110)**, що не відповідає вимогам законів України про Державний бюджет України на 2013-2019 роки.

3. У 2014–2017 роках кошториси Верховної Ради України не затверджувалися, а на 2013 і 2019 роки були затверджені не у законодавчо визначений термін, що не відповідало вимогам частини четвертої статті 7 Регламенту. **Бюджетні кошти щороку використовувались** головним розпорядником **безпосередньо в межах бюджетних призначень**, визначених законами про державний бюджет на відповідні роки, з метою **забезпечення реалізації норм Закону України від 17.11.1992 № 2790-XII «Про статус народного депутата України»** (далі – Закон № 2790) в частині здійснення виплат народним депутатам України.

Звіти про виконання кошторисів Верховної Ради України на 2013, 2018 та 2019 роки (за роки, коли кошториси затверджено відповідними постановами Верховної Ради України) **так і не розглянуті Верховною Радою України. Законодавчого визначення потребують сутність та форма кошторису** Верховної Ради України, звіту про його виконання, а також **процедура їх затвердження.**

4. Система внутрішнього контролю в Апараті, а також на підприємствах,

в установах та організаціях, що належать до сфери управління Апарату та Управління справами, **не є досконалою та в окремих випадках не забезпечила законного, цільового, продуктивного, результативного та економного використання бюджетних коштів.** Відсутні необхідні внутрішні нормативні документи щодо внутрішнього середовища, управління ризиками, здійснення заходів внутрішнього контролю, інформаційного та комунікаційного обміну, моніторингу, порядку взаємодії між структурними підрозділами.

5. Підрозділ внутрішнього аудиту створено в Управлінні справами, що не відповідає вимогам абзацу третього пункту 9 Порядку здійснення внутрішнього аудиту та утворення підрозділів внутрішнього аудиту, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 28.09.2011 № 1001 «Деякі питання здійснення внутрішнього аудиту та утворення підрозділів внутрішнього аудиту», в частині необхідності підпорядкування та звітування його керівника безпосередньо керівнику державного органу. У бюджетних установах, що належать до сфери управління Апарату та Управління справами, підрозділів внутрішнього аудиту взагалі немає.

У порушення вимог пункту 5-1 цього Порядку керівником державного органу **не підписано декларації внутрішнього аудиту з керівником підрозділу внутрішнього аудиту.**

6. Головним розпорядником бюджетних коштів здебільшого не дотримано порядку та термінів подання, розгляду і затвердження документів, що застосовуються в процесі виконання бюджету, а також вимог щодо складання, затвердження, внесення змін та виконання паспортів бюджетних програм на 2013–2019 роки, що відповідно до пунктів 16 та 17 частини першої статті 116 Бюджетного кодексу України є порушенням бюджетного законодавства.

Відповідно до пункту 2 частини першої статті 117 Бюджетного кодексу України **за вказані порушення бюджетного законодавства до учасників бюджетного процесу може застосовуватись захід впливу у вигляді зупинення операцій з бюджетними коштами, який у 2013–2019 роках уповноваженими на це органами не застосовувався.**

При цьому **через відсутність своєчасного ініціювання перерозподілу бюджетних асигнувань, на кінець 2013–2019 років не використано 475,1 млн грн, що свідчить про неповноту прийняття управлінських рішень.**

7. В Управлінні справами, на підприємствах, в установах та організаціях сфери управління Апарату та Управління справами станом на 01.01.2020 рахувалось нерухоме майно загальною залишковою вартістю 2 439,7 млн грн, а також транспортні засоби загальною залишковою вартістю 19,8 млн гривень. Водночас щодо 70,0 відс. інженерних споруд та 60,7 відс. будівель не проведено в установленому порядку державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно, а на 5,7 відс. загальної площі земельних ділянок відсутні правовстановлюючі документи на право постійного користування земельними ділянками¹.

¹ Висновок ґрунтується на даних форми № 2у(д) «Інформація щодо державного майна».

8. Розпорядження (відчуження) і передача державного майна, що забезпечує діяльність Верховної Ради України та знаходиться на її балансі або у віданні, відповідно до статті 2 Закону України від 13.12.1996 № 594 «Про правовий режим майна, що забезпечує діяльність Верховної Ради України» (далі – Закон № 594) провадяться лише за рішенням Верховної Ради України. Водночас згідно з підпунктом и) пункту 18 частини другої статті 5 Закону України від 21.09.2006 № 185 «Про управління об'єктами державної власності» (далі – Закон № 185) **Кабінет Міністрів України, здійснюючи управління об'єктами державної власності, визначає порядок відчуження та списання об'єктів державної власності.** Такі порядки затверджено постановами Кабінету Міністрів України від 06.06.2007 № 803 «Про затвердження Порядку відчуження об'єктів державної власності» (далі – Порядок № 803) та від 08.11.2007 № 1314 «Про затвердження Порядку списання об'єктів державної власності». Таким чином, у законодавстві наявна правова неузгодженість.

За завданням № 1 (член Рахункової палати, відповідальний за Звіт, Невідомий В. І.)

1. Законом № 2790 встановлено правові і соціальні гарантії здійснення народними депутатами України депутатських повноважень. Фінансове забезпечення соціальних гарантій народним депутатам України здійснювалось за рахунок коштів бюджетних програм за КПКВК 0111010 «Здійснення законотворчої діяльності Верховної Ради України» (2013–2019) та 0111070 «Фінансова підтримка санаторно-курортного комплексу Управління справами Апарату Верховної Ради України» (2013–2014).

2. Законами про державний бюджет на 2013–2019 роки Апарату затверджено бюджетні призначення за **КПКВК 0111010** в загальній сумі **4 589,1 млн грн** (74,2 відс. потреби), кошторисні призначення з урахуванням змін становили **4 351,3 млн гривень**. Використання у вказаному періоді **3 938,0 млн грн** бюджетних коштів дало змогу:

- виплатити народним депутатам України та їх помічникам-консультантам заробітну плату та здійснити нарахування на неї – 2 279,1 млн грн;
- здійснити видатки на соціальне забезпечення – 1 076,3 млн грн, з яких на соціальне забезпечення народних депутатів України – 1062,4 млн грн;
- здійснити заходи з інформатизації – 203,0 млн грн;
- провести капітальний та реставраційний ремонт адміністративних будинків Верховної Ради України – 87,0 млн грн;
- здійснити видатки на відрядження народних депутатів України та їх помічників-консультантів – 66,4 млн грн;
- сплатити членські внески до міжнародних організацій, в яких набуто членство Верховною Радою України – 33,2 млн грн;
- інші видатки – 193,0 млн гривень.

У 2013–2014 роках за бюджетною програмою за **КПКВК 0111070** законами про державний бюджет затверджено **170,0 млн грн**, зі змінами –

92,0 млн грн, використано **59,7 млн грн** бюджетних коштів на фінансову підтримку санаторно-курортного комплексу Управління справами, а саме: санаторного комплексу «Дюльбер» Управління справами Апарату Верховної Ради України (далі – санаторний комплекс «Дюльбер») і санаторію «Нижня Ореанда» Управління справами Апарату Верховної Ради України (далі – санаторій «Нижня Ореанда»), готельно-оздоровчого комплексу «Затока» Управління справами Апарату Верховної Ради України (далі – готельно-оздоровчий комплекс «Затока») і пансіонату матері та дитини «Таврійські зорі» Управління справами Апарату Верховної Ради України (далі – пансіонат матері та дитини «Таврійські зорі»).

2.1. Загалом із використаних у 2013–2019 роках **3 998,6 млн грн** бюджетних коштів, **що були предметом аудиту за завданням № 1**, у встановлених випадках **не забезпечено** законного їх використання, а також прийняття ефективних та своєчасних управлінських рішень під час управління бюджетними коштами, зокрема, не дотримано вимог законодавства при управлінні бюджетними коштами на загальну суму **293,9 млн гривень**.

Головним розпорядником бюджетних коштів допускалися **недоліки у плануванні видатків**, яке в окремих випадках не відповідало Порядку складання, розгляду, затвердження та основним вимогам до виконання кошторисів бюджетних установ, затверженому постановою Кабінету Міністрів України від 28.02.2002 № 228 (далі – Порядок № 228). **Загалом у 2013–2019 роках** за КПКВК 0111010 **не використано 413,3 млн грн**, які, зокрема, передбачалися на оплату праці з нарахуваннями – 166,2 млн грн (40,2 відс.), соціальне забезпечення – 116,1 млн грн (28,1 відс.), капітальні видатки – 59,8 млн грн (14,5 відс.), відрядження – 40,6 млн грн (9,8 відс.), оплату послуг (крім комунальних) – 26,7 млн грн (6,5 відс.) тощо. При цьому головний розпорядник не забезпечив своєчасного аналізу причин невикористання бюджетних асигнувань та не ухвалив ефективних управлінських рішень про ініціювання перед Міністерством фінансів України їх перерозподілу на забезпечення інших потреб.

2.2. Використання у 2013–2019 роках бюджетних коштів за КПКВК 0111010 передбачалось та здійснювалось головним розпорядником бюджетних коштів за **26 напрямками** (залежно від року), з яких **щорічно за чотирма основними напрямками**: «Здійснення законотворчої діяльності Верховної Ради України»; «Візити народних депутатів України за кордон»; «Виплата премій та стипендій Верховної Ради України»; «Сплата членських внесків до міжнародних організацій, в яких набуто членство Верховною Радою України». Водночас **11 із 26 напрямів стосувались проведення капітального та реставраційного ремонтів**, тобто напрямів, які за своєю суттю належать до завдань бюджетної програми за КПКВК 0111020, зокрема, щодо утримання та експлуатації адміністративних будинків, їх інженерних комунікацій та обладнання.

Розпорощення видатків на проведення капітального та реставраційного ремонтів за двома бюджетними програмами (КПКВК 0111010 та 0111020) послаблювало здійснення внутрішнього контролю головним розпорядником бюджетних коштів та ускладнювало комплексну оцінку досягнення мети і

виконання завдань бюджетної програми.

2.3. Основним напрямом бюджетної програми за КПКВК 0111010, за яким головним розпорядником бюджетних коштів використано 3 531,8 млн грн (майже 90 відс. коштів бюджетної програми), був напрям «Здійснення законотворчої діяльності Верховної Ради України», в межах якого здійснювались видатки, зокрема, на оплату праці з нарахуваннями народним депутатам України та їх помічникам-консультантам, відряджень, а також низка соціальних виплат народним депутатам України, передбачених Законом № 2790.

Зведення такої кількості видів видатків в одному напрямі використання бюджетних коштів не сприяє здійсненню ефективного контролю головним розпорядником бюджетних коштів, що передбачено статтею 26 Бюджетного кодексу України. Перелік результативних показників за цим напрямом є обмеженим (два показники продукту: «Кількість зареєстрованих законопроектів» та «Кількість прийнятих законопроектів», показник ефективності: «Середні витрати на один зареєстрований законопроект», показник якості: «Частка прийнятих законопроектів у загальній кількості зареєстрованих законопроектів») та, відповідно, недостатньо інформативним для всебічної оцінки результативності використання бюджетних коштів як за напрямом, так і в цілому за бюджетною програмою.

2.4. Аналіз виконання результативних показників бюджетної програми за КПКВК 0111010 за 2013–2019 роки свідчить про недосягнення головним розпорядником бюджетних коштів запланованих показників та очікуваних результатів: лише половина (52 відс.) результативних показників виконана у повному обсязі, 45 відс. – частково, 3 відс. – взагалі не виконані.

Головний розпорядник бюджетних коштів не забезпечив підтвердження окремих результативних показників, відображених у звітах про виконання паспортів бюджетної програми за КПКВК 0111010 за 2013–2019 роки, офіційною державною статистичною, фінансовою та іншою звітністю, даними бухгалтерського, статистичного та внутрішньогосподарського (управлінського) обліку, що не відповідає вимогам частини п'ятої статті 20 та пункту 6 частини п'ятої статті 22 Бюджетного кодексу України, або їх достовірності, що відповідно до статті 116 Бюджетного кодексу України є порушенням бюджетного законодавства.

2.5. Протягом 2013–2019 років головним розпорядником бюджетних коштів за рахунок коштів бюджетної програми за КПКВК 0111010 за КЕКВ 2630 «Поточні трансферти урядам іноземних держав та міжнародним організаціям» здійснювалась сплата членських внесків до міжнародних парламентських організацій, в яких набуто членство Верховною Радою України. Загалом за вказаним напрямом використано 33,2 млн грн, що дало змогу повною мірою та своєчасно виконати міжнародні зобов'язання щодо членства Верховної Ради України у міжнародних парламентських організаціях. Заборгованості за такими міжнародними внесками станом на 01.01.2020 немає.

3. Відповідно до положень статей 23, 32 і 35 Закону № 2790 народним депутатам України протягом всього строку виконання депутатських повноважень повинні щомісячно видаватися кошти для компенсації

вартості проїзду територією України, на оренду житла або винайм готельного номера, а також відшкодуватись витрати, пов'язані з виконанням депутатських повноважень.

На соціальне забезпечення (за КЕКВ 2700) протягом 2013–2019 років використано **1 077,2 млн грн** коштів державного бюджету, у тому числі: за КПКВК 0111010 – 1076,3 млн грн (99,9 відс.) та КПКВК 0111020 – 0,9 млн грн (0,1 відсотка). При цьому у вказаному періоді на соціальне забезпечення в середньому припадало **14 відс.** (у різних роках – від **10,0 відс.** до **16,6 відс.**) **загальних касових видатків** головного розпорядника.

Використання за бюджетною програмою за **КПКВК 0111010 1 076,3 млн грн** бюджетних коштів за **КЕКВ 2700** дало змогу **забезпечити соціальні гарантії народним депутатам України:** відшкодувати витрати, пов'язані з виконанням депутатських повноважень, – 738 млн грн (68,5 відс.); виплатити кошти на оренду житла та винайм готельного номера – 233,2 млн грн (21,6 відс.), кошти для компенсації вартості проїзду територією України та забезпечити безоплатний проїзд – 91 млн грн (8,5 відсотка).

Крім того, здійснені **виплати премій та стипендій Верховної Ради України** – 13,1 млн грн, та інші виплати – 1,0 млн грн (довічне утримання Голови Верховної Ради України у 2013–2014 роках, оплата послуг зали офіційних делегацій, оплата путівок народним депутатам України до санаторно-курортних закладів, що не підвідомчі Управлінню справами).

За рахунок використаних **0,9 млн грн за КПКВК 0111020** (в частині видатків за КЕКВ 2700) здійснювались виплати академічних стипендій здобувачам наукового ступеня в Інституті законодавства Верховної Ради України (0,4 млн грн) та інші соціальні доплати і виплати (0,5 млн гривень).

3.1. Касові видатки на соціальне забезпечення були **найбільшими у 2018–2019 роках: зросли, порівняно з 2013 роком, в 1,7 раза,** що пов'язано із збільшенням розміру відшкодування народним депутатам України витрат, пов'язаних з виконанням депутатських повноважень, збільшенням розмірів (лімітів) видачі коштів для оренди житла або винайм готельного номера та на проїзд територією України. При цьому неналежне управління бюджетними коштами, несвоєчасне прийняття головним розпорядником бюджетних коштів управлінських рішень щодо ініціювання перед Міністерством фінансів України перерозподілу невикористаних бюджетних асигнувань призвели до невикористання на кінець бюджетних років, що досліджувались, **116,1 млн гривень.** Зазначене спричинено, зокрема, недоліками у плануванні витрат, пов'язаних з виконанням депутатських повноважень (62,7 млн грн), а також тим, що не всі народні депутати скористались правом на отримання коштів на компенсацію вартості проїзду територією України (21,5 млн грн), для оренди житла та винайму готельного номера (30,6 млн гривень).

3.2. У 2013–2019 роках народним депутатам України щомісячно відшкодувались **витрати, пов'язані з виконанням депутатських повноважень,** у розмірі, визначеному частиною четвертою статті 32 Закону № 2790 та

встановленому відповідними розпорядженнями голів Верховної Ради України, на що було використано **738,0 млн гривень**.

Для підвищення ефективності діяльності Парламенту з 01.11.2019 Законом України від 16.10.2019 № 196 «Про внесення змін до Закону України «Про статус народного депутата України» та до Регламенту Верховної Ради України щодо припинення відшкодування народному депутату витрат, пов'язаних з виконанням депутатських повноважень, у разі пропуску без поважних причин пленарних засідань Верховної Ради України або засідань комітетів Верховної Ради України» **запроваджено механізм припинення відшкодування народним депутатам витрат, пов'язаних з виконанням депутатських повноважень, які без поважних причин не виконували такі повноваження**. На підставі вказаних змін та розпоряджень Голови Верховної Ради України від 13.12.2019 № 1279-к та від 20.02.2020 № 89 головним розпорядником бюджетних коштів **не проведено виплат за листопад-грудень 2019 року 140 народним депутатам України, які без поважних причин не брали участі в пленарних засіданнях або засіданнях комітетів Верховної Ради України, що дало змогу лише за 2 місяці зекономити 5,4 млн грн (78 народним депутатам України не здійснено виплат за листопад 2019 року на суму 3,0 млн грн, а 62 – за грудень 2019 року на суму 2,4 млн гривень)**.

3.3. Законом № 2790 визначено основні положення щодо забезпечення соціальних гарантій народним депутатам України, однак **не встановлено детального механізму їх надання та необхідності затвердження додаткових порядків, які б його визначали**.

Так, згідно зі статтею 23 Закону № 2790 (в редакції Закону України від 03.06.2014 № 1301 «Про внесення змін до Закону України «Про статус народного депутата України» (далі – Закон № 1301)) **ліміт коштів, які щомісяця видаються кожному народному депутатові для компенсації вартості проїзду територією України, затверджується кошторисом Верховної Ради України; статтею 35 – у витратах на забезпечення діяльності Верховної Ради України передбачаються кошти на оренду житла або винайм готельного номера, які щомісячно видаються Апаратом народному депутату в розмірі, встановленому кошторисом Верховної Ради України для оренди (винайму), що здійснюється на підставі його заяви та копії документа, до якого внесені відомості про місце його проживання**.

Протягом 2014-2019 років видавались розпорядження Голови Верховної Ради України та керівних посадових осіб Апарату, якими **встановлювались порядки** таких виплат, а саме:

- розпорядженням Голови Верховної Ради України від 08.04.2014 № 248 **затверджено Положення про порядок виплати народним депутатам України щомісячної компенсації для оренди житла або винайму готельного номера (далі – Положення № 248 (оренда житла)) та Положення про порядок видачі народним депутатам України коштів для проїзду усіма видами транспорту територією України (далі – Положення № 248 (проїзд)), що сприяло поліпшенню системи внутрішнього контролю**. Водночас

законодавче врегулювання механізму та порядку таких виплат було недосконалим.

Зокрема, Положення № 248 (проїзд) визначало **перелік документів**, що **повинні подаватися** народними депутатами для **відшкодування витрат за проїзд** територією України. Частиною другою статті 23 Закону № 2790 (в редакції Закону України від 28.02.2014 № 836 «Про внесення змін до Закону України «Про статус народного депутата України» (далі – Закон № 836)) **не встановлено обмежень для одержання відшкодування у вигляді надання документів, підтверджуючих факт та суму понесених витрат.**

Пункти 2.1 та 3.1 Положення № 248 (оренда житла) в частині визначення переліку документів, що повинні подаватися для виплати компенсації для оренди житла та винайму готельного номера, **не відповідали** вимогам частини першої статті 35 Закону № 2790 (в редакції Закону № 836), яка також **не передбачала подання підтверджуючих документів;**

Пункт 1.3 Положення № 248 (оренда житла) в частині прийняття комітетом, до компетенції якого належать питання забезпечення діяльності народних депутатів України, рішень про виплату народному депутату України щомісячної компенсації для оренди житла або винайму готельного номера не узгоджувався із Законом України від 04.04.1995 № 116 «Про комітети Верховної Ради України» (далі – Закон № 116), який **не містить норм щодо прийняття комітетом Верховної Ради України таких рішень;**

- розпорядженням Першого заступника Керівника Апарату² від 29.01.2016 № 12 **затверджено Порядок** видачі народним депутатам України коштів для компенсації вартості **оренди житла або винайму готельного номера** (далі – Порядок № 12 (оренда житла)), а також **Порядок** видачі народним депутатам України коштів для компенсації вартості **проїзду територією України** (далі – Порядок № 12 (проїзд)).

Встановлення в пункті 2 Порядку № 12 (проїзд) **розміру виплат не відповідало вимогам частини другої статті 23 Закону № 2790** (в редакції Закону № 1301), згідно з якою **ліміт коштів**, які щомісяця видаються кожному народному депутатові для **компенсації вартості проїзду територією України, повинен затверджуватись кошторисом** Верховної Ради України.

Пункт 3 Порядку № 12 (оренда житла) як в редакції розпорядження Першого заступника Керівника Апарату від 29.01.2016 № 12, так і розпорядження Першого заступника Керівника Апарату від 23.08.2017 № 186, **не відповідав вимогам частини першої статті 35 Закону № 2790** (в редакції Закону № 1301): **розмір** видачі коштів на оренду житла або винайм готельного номера **повинен встановлюватися кошторисом** Верховної Ради України;

- розпорядженням Першого заступника Керівника Апарату від 29.08.2019 № 149 **затверджено Порядок** видачі народним депутатам України коштів для

² Відповідно до розпорядження Голови Верховної Ради України від 16.09.2015 № 1297 (втратило чинність згідно з розпорядженням Голови Верховної Ради України від 19.07.2016 № 460-к) обов'язки Керівника Апарату Верховної Ради України покладено на Першого заступника Керівника Апарату Верховної Ради України.

компенсації вартості **оренди житла або винайму готельного номера**, положення якого **не відповідають частині першій статті 35 Закону № 2790** (в редакції Закону № 1301), якою **не передбачено** подання народними депутатами України будь-яких інших документів, окрім заяви та копії документа, до якого внесені відомості про місце його проживання, а також Закону № 116, який не відносить до компетенції комітетів Верховної Ради України прийняття рішень про здійснення виплат народним депутатам України, у тому числі для оренди житла або винайму готельного номера.

Зазначене свідчить, що **внаслідок невизначення в статті 35 Закону № 2790** **детального механізму виплат народним депутатам України коштів для оренди житла або винайму готельного номера**, це питання потребує правового врегулювання, зокрема, шляхом встановлення в Законі № 2790 **необхідності затвердження Верховною Радою України (або іншим органом у разі визначення в Законі) відповідного порядку виплат або передбачення безпосередньо в цьому Законі більш детального механізму здійснення таких виплат.**

3.4. У 2014–2017 роках, а також до затвердження кошторису Верховної Ради України у 2019 році, **Управління справами не дотримано вимог частини першої статті 35 та частини другої статті 23 Закону № 2790 і здійснено видатки за КПКВК 0111010 в загальній сумі 177,1 млн грн на виплату народним депутатам України коштів для оренди житла або винайму готельного номера (143,2 млн грн), а також для компенсації вартості проїзду територією України (33,9 млн грн) без встановлених кошторисами Верховної Ради України розмірів (лімітів коштів).** Такі виплати фактично здійснювались відповідно до розмірів, погоджених рішеннями комітету Верховної Ради України, до предмета відання якого належать питання регламенту, та встановлених відповідними розпорядженнями керівних посадових осіб Апарату.

3.5. На реалізацію вимог статті 35 Закону № 2790 щодо надання народному депутату України **номера в готелі**, виплати щомісячної компенсації для оренди житла або винайму готельного номера, а також **видачі коштів для компенсації вартості оренди (винайму)** протягом 2013–2019 років використано **233,2 млн грн** бюджетних коштів.

До **12.03.2014** Закон № 2790 надавав можливість народному депутату України обрати один із **трьох способів** створення належних житлових умов (отримання **одноразової грошової компенсації витрат, службового жилого приміщення** або жилого приміщення для постійного проживання на строк повноважень, **номера в готелі** для проживання його і членів його сім'ї), при цьому застосування одного способу виключало можливість використання іншого. Водночас **положення, яке б визначало механізм здійснення виплат народним депутатам України одноразової грошової компенсації витрат для створення належних житлових умов, так і не було затверджено, чим не реалізовано вимогу частини другої статті 35 цього Закону** (в редакції, що діяла до 12.03.2014).

Змінами, внесеними Законом № 836 до статті 35 Закону № 2790, скасовано норми щодо забезпечення народних депутатів України службовими жилими приміщеннями або жилими приміщеннями для постійного проживання, але назву статті 35 «Забезпечення народних депутатів України жилими приміщеннями» так і не змінено, хоча вона вже не відповідала суті зміненої правової норми.

Головним розпорядником бюджетних коштів не забезпечено дотримання вимог частини першої статті 35 Закону № 2790 та виплачено народним депутатам України 143,2 млн грн для оренди житла або винайму готельного номера без затверджених кошторисами Верховної Ради України розмірів.

Управлінням справами перераховано на розрахункові рахунки готельних комплексів 101,3 млн грн за винайм народними депутатами готельних номерів за їх заявами, а не видано ці кошти безпосередньо народним депутатам.

Положення статті 35 Закону № 2790 не забезпечують можливості перевірки наявності у народного депутата України права на отримання коштів для оренди житла або винайму готельного номера. Згідно з частиною другою вказаної статті таке право мають народні депутати, не забезпечені житлом у місті Києві, і місце їх проживання, відповідно до його реєстрації знаходиться на відстані понад 30 км від меж міста Києва. При цьому відповідно до Закону № 2790 кошти на оренду житла або винайм готельного номера народному депутату України повинні видаватися на підставі його заяви та копії документа, до якого внесені відомості про місце проживання. Водночас такі документи свідчать про місце проживання народного депутата України відповідно до реєстрації, але не підтверджують незабезпеченість житлом у місті Києві.

Передбачений законодавством перелік документів не є достатнім для підтвердження наявності у народного депутата України права на отримання коштів для оренди житла або винайму готельного номера, а також Закон № 2790 не містить чітких правових норм щодо необхідності періодичного оновлення народними депутатами України документів, які надають право на отримання коштів для оренди житла або винайму готельного номера, чи інформування у разі зміни обставин, які вказують на необхідність припинення таких виплат, що створює ризики для можливих зловживань, унеможлиблює здійснення перевірки як Апаратом, так і контролюючими органами законності підстав для отримання таких коштів.

Недосконалість правових норм Закону № 2790 та їх застосування на підставі підзаконних актів, які суперечили встановленому цим Законом порядку, спричинила ризики довільної оцінки підстав для отримання коштів для оренди житла або винайму готельного номера та зумовила повернення протягом 2015–2019 років та чотирьох місяців 2020 року окремими народними депутатами таких виплат, здійснених у 2015–2019 роках, на загальну суму 2 млн гривень.

З метою забезпечення правової визначеності положення Закону № 2790 в частині виплати народному депутату України коштів на оренду житла або винайм готельного номера потребують удосконалення.

3.6. Протягом 2013–2019 років Апаратом на виплату народним депутатам коштів на проїзд територією України використано **91 млн гривень**.

У 2013 році та протягом 2 місяців 2014 року на виконання вимог Закону № 2790 (у редакції від 06.12.2012), згідно з якими народний депутат на території України користувався правом безоплатного проїзду на всіх залізничних, автомобільних, повітряних, водних внутрішніх шляхах сполучення, а також на всіх видах міського пасажирського транспорту (за винятком таксі), бюджетні кошти відшкодовувались компаніям-перевізникам на підставі наданих актів виконаних робіт (наданих послуг). Кошти в загальній сумі 22,4 млн грн було переведено 13 компаніям-перевізникам, а 0,03 млн грн виплачено 47 народним депутатам, які вийшли на пенсію та скористались правом одноразового безоплатного проїзду на території України.

Після внесення Законом № 836 змін до Закону № 2790 Апарат повинен був видавати щомісячно кожному народному депутатові кошти для проїзду територією України відповідно до затвердженого кошторисом витрат на утримання Верховної Ради України ліміту (згідно зі змінами, внесеними Законом № 1301, ліміт затверджується кошторисом Верховної Ради України).

У 2014-2017 роках, а також протягом 8 місяців 2019 року Апаратом виплачено народним депутатам України 33,9 млн грн для компенсації вартості проїзду територією України без встановлених кошторисами Верховної Ради України (кошторисом витрат на утримання Верховної Ради України) лімітів коштів, чим порушено вимоги частини другої статті 23 Закону № 2790. У 2018 році та протягом вересня-грудня 2019 року виплата коштів здійснювалась за встановленими кошторисами Верховної Ради України лімітами, щодо яких в Управлінні справами немає жодних розрахунків чи обґрунтувань.

При цьому виплати коштів здійснювались не кожному народному депутату, як це визначено частиною другою статті 23 Закону № 2790, а лише тій їх частині, яка подала відповідні заяви, а до 31 грудня 2015 року ще й первинні документи, які підтверджували факт понесених витрат на проїзд, а також їх суму.

3.7. Фактичне використання у 2013–2019 роках бюджетних коштів у загальній сумі **13,6 млн грн** спрямовано на забезпечення виплат премій та стипендій, з яких: за КПКВК 0111010 – 13,1 млн грн (на виплату премій – 7,1 млн грн, стипендій Верховної Ради України – 6,0 млн грн); за КПКВК 0111020 – 0,5 млн грн на виплату стипендій здобувачам наукового ступеня в Інституті законодавства Верховної Ради України.

Водночас неприсудження у 2017 та 2018 роках 20 премій за внесок молоді у розвиток парламентаризму, місцевого самоврядування; непризначення у 2015 та 2016 роках восьми іменних стипендій для найталановитіших молодих учених; присудження меншої кількості премій педагогічним працівникам через неподання окремими місцевими органами клопотань (на 13 премій менше) призвело до невиконання результативних показників за напрямом бюджетної програми за КПКВК 0111010 «Виплата премій та стипендій

Верховної Ради України». Подібною була ситуація і з виплатами стипендій докторантам та аспірантам Інституту законодавства Верховної Ради України – скорочення їх кількості призвело до невиконання результативних показників за КПКВК 0111020.

Потребує визначення механізм (процедура) відбору претендентів на присудження премії Верховної Ради України за внесок молоді у розвиток парламентаризму, місцевого самоврядування, оскільки чинне положення про вказану премію, затверджене постановою Верховної Ради України від 22.05.2003 № 840, не встановлює критеріїв відбору, процедури оцінки досягнень та результатів у вирішенні соціальних і правових питань.

4. Забезпечення народних депутатів України безкоштовними путівками для санаторно-курортного лікування згідно з відповідними редакціями частини сьомої статті 33 Закону № 2790 здійснювалось з серпня 2001 року до 12.03.2014 та скасовано Законом № 836.

З 2004 року Порядком забезпечення народних депутатів України діючого та минулих скликань медичним обслуговуванням та путівками на лікування в оздоровницях України, затвердженим розпорядженням Голови Верховної Ради України від 02.06.2004 № 626 (далі – Порядок № 626), **введено обмеження щодо кількості днів безкоштовного забезпечення санаторно-курортним лікуванням народних депутатів України, а також вартості путівок за рахунок бюджетних коштів, що фактично не відповідало вимогам частини сьомої статті 33 Закону № 2790 (у редакції, що діяла до 12.03.2014).**

Загалом у 2013–2014 роках путівками для санаторно-курортного лікування за рахунок бюджетних коштів було забезпечено **355 народних депутатів України** на загальну суму **1,1 млн грн**, з яких **269 народних депутатів України** – до санаторіїв, **підпорядкованих Управлінню справами, (0,9 млн грн)**, а також **86 народним депутатам України** відшкодовано **0,2 млн грн** за КПКВК 0111010 за путівки до інших оздоровниць України.

Управлінням справами у 2013 і 2014 роках не дотримано вимог пункту 2.2 Порядку № 626 щодо розміру вартості путівок за рахунок бюджетних коштів. Як наслідок, народними депутатами України не доплачено 241,5 тис. грн за надані путівки, а з державного бюджету зайво перераховано 87,6 тис. грн єдиного соціального внеску.

5. Бюджетні кошти у 2013–2014 роках за КПКВК 0111070 у загальній сумі 59,7 млн грн використано на фінансову підтримку санаторно-курортного комплексу Управління справами, а саме: санаторного комплексу «Дюльбер», санаторію «Нижня Ореанда», готельно-оздоровчого комплексу «Затока» і пансіонату матері та дитини «Таврійські зорі», з яких 8,7 млн грн – за рахунок загального фонду державного бюджету, 51,0 млн грн – спеціального фонду (власні надходження санаторно-оздоровчих закладів).

5.1. На виконання Закону України від 27.03.2014 № 1165 «Про внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2014 рік» та постанови Кабінету Міністрів України від 25.03.2014 № 92 «Про внесення змін до переліку закладів охорони здоров'я та програм у галузі охорони здоров'я, що

забезпечують виконання загальнодержавних функцій, видатки на які здійснюються з державного бюджету» **фінансову підтримку санаторно-курортних закладів Управління справами припинено**, відповідні бюджетні призначення на 2014 рік за КПКВК 0111070 на загальну суму **77,9 млн грн** знято.

5.2. Показники спеціального фонду державного бюджету за КПКВК 0111070, відображені в бюджетній звітності Управління справами, не відповідають даним обліку Казначейства за 2014 рік, а саме занижено показник «касові видатки» у звіті про надходження і використання коштів, отриманих як плата за послуги, за 2014 рік на 3,3 млн грн, чим порушено пункт 1.3 Порядку складання фінансової та бюджетної звітності розпорядниками та одержувачами бюджетних коштів, затвердженого наказом Мінфіну від 24.01.2012 № 44 зі змінами, внесеними наказом Мінфіну від 09.10.2013 № 866, яким передбачалося, що фінансова та бюджетна звітність має відповідати аналогічним даним бухгалтерського обліку та звітності органів Державної казначейської служби України.

6. У зв'язку з незаконним заволодінням майном, що забезпечує діяльність Верховної Ради України та яке залишилося на тимчасово окупованій території Автономної Республіки Крим, тимчасово втрачено майно залишковою вартістю 118,3 млн грн станом на 01.01.2014, у тому числі: санаторного комплексу «Дюльбер» (16,6 млн грн), санаторію «Нижня Ореанда» (96,5 млн грн), підсобного господарства «Ялтинське» Управління справами Апарату Верховної Ради України (5,1 млн грн) та автомобіль Mercedes-Bens S 500 (0,1 млн гривень). Крім того, відповідно до Єдиного реєстру об'єктів державної власності до складу майнового комплексу входить також Державне дочірнє підприємство «Державний департамент по забезпеченню та контролю за використанням матеріально-технічних ресурсів південно-східного регіону України», яке перебуває у стані припинення діяльності з 26.01.2006 та за яким не обліковується державне майно. На рахунках підвідомчих установ Управління справами, що були відкриті в Головному управлінні Державної казначейської служби України в Автономній Республіці Крим, станом на 01.01.2014 залишились невикористані кошти спеціального фонду державного бюджету (власні надходження цих установ) в сумі **3,4 млн гривень**.

Фактичний розмір збитків, завданих державі в результаті незаконного заволодіння майном, що забезпечує діяльність Верховної Ради України і яке залишилося на тимчасово окупованій території Автономної Республіки Крим, на час проведення аудиту не визначено через неможливість доступу до об'єктів.

**За завданням № 2 (член Рахункової палати, відповідальний за Звіт,
Богун В. П.)**

1. На оплату праці народних депутатів України, їх помічників-консультантів та працівників Апарату, а також нарахування на заробітну плату упродовж 2013–2019 років використано із загального фонду державного бюджету 4 388,6 млн грн, або 96,2 відс. затверджених обсягів (4 562,4 млн грн) за КПКВК 0111010 «Здійснення законотворчої діяльності Верховної Ради

України» на оплату праці (КЕКВ 2110) і нарахування на заробітну плату (КЕКВ 2120) народних депутатів України (у середньому 428 осіб на рік) та їх помічників-консультантів (у середньому 1 422 особи) – 2 279,1 млн грн; КПКВК 0111020 «Обслуговування та організаційне, інформаційно-аналітичне, матеріально-технічне забезпечення діяльності Верховної Ради України» – працівників Апарату (у середньому 1 034 особи на рік), крім того, за цією бюджетною програмою у вказаному періоді здійснювалися розрахунки за договорами, укладеними з фізичними особами (73 особи), – 2 109,5 млн гривень.

2. Обсяг видатків, затверджених у кошторисах, на оплату праці (КЕКВ 2110) народним депутатам України, їх поміщикам-консультантам за КПКВК 0111010 та працівникам Апарату за КПКВК 0111020, а також нарахування на заробітну плату (КЕКВ 2120) у загальному обсязі бюджетних призначень (загальний фонд) на 2013–2019 роки становив 4 789,0 млн грн, або 60,4 відс. до загального обсягу (7 931,6 млн грн) бюджетних призначень за цими бюджетними програмами у вказаний період (КПКВК 0111010 – 2 743,2 млн грн (КЕКВ 2111 – 2 216,3 млн грн, КЕКВ 2120 – 26,9 млн грн), або 59,8 відс. (обсяг бюджетних призначень – 4 589,1 млн грн); КПКВК 0111020 – 2 045,8 млн грн (КЕКВ 2111 – 1 643,3 млн грн, КЕКВ 2112 – 0,9 млн грн, КЕКВ 2120 – 401,6 млн грн), або 61,2 відс. (обсяг бюджетних призначень – 3 342,5 млн гривень).

3. При плануванні показників видатків на оплату праці з нарахуваннями на заробітну плату допущено завищення планових обсягів видатків за КПКВК 0111010 і 0111020 на загальну суму 200,6 млн гривень.

Перерозподіли невикористаних бюджетних асигнувань та утворення залишків невикористаних відкритих асигнувань після здійснення всіх розрахунків з оплати праці свідчать про завищення обсягів бюджетних коштів при плануванні показників видатків на оплату праці з нарахуваннями на заробітну плату на суму 80,2 млн грн (у тому числі за КПКВК 0111010 (КЕКВ 2110) – 70,2 млн грн (2013 рік – 20,5 млн грн, 2018 – 37,8 млн грн, 2019 – 11,9 млн грн) та КПКВК 0111020 – 10,0 млн грн, з них за КЕКВ 2110 – 8,3 млн грн (2013 рік – 0,3 млн грн, 2015 – 0,01 млн грн, 2018 – 7,99 млн грн) і КЕКВ 2120 – 1,7 млн грн (2019 рік)). Крім того, решта залишків невикористаних відкритих асигнувань, утворених внаслідок розрахунків з оплати праці з нарахуваннями на заробітну плату у 2013–2019 роках, також свідчить про завищення планових показників видатків на оплату праці на суму 120,4 млн грн (КПКВК 0111010 – 115,5 млн грн, з них КЕКВ 2110 – 89,2 млн грн (2015 рік – 11,2 млн грн, 2016 – 48,9 млн грн, 2017 – 29,1 млн грн), КЕКВ 2120 – 26,3 млн грн (2015 рік – 3,6 млн грн, 2016 – 11,1 млн грн, 2017 – 11,6 млн грн) та КПКВК 0111020 – 4,9 млн грн, з них КЕКВ 2110 – 0,07 млн грн (2015 рік), КЕКВ 2120 – 4,8 млн грн (2015 рік – 0,3 млн грн, 2016 – 0,01 млн грн, 2017 – 3,4 млн грн, 2018 – 1,2 млн гривень).

4. Кошториси Верховної Ради України затверджувалися з недотриманням вимог законодавчих актів та несвоєчасно.

Аудит засвідчив, що кошториси Верховної Ради України на 2013 і 2019 роки затверджено 04.07.2013 та 18.12.2019 відповідно, а на 2014, 2015, 2016

та 2017 роки – не затверджувались, що є недотриманням вимоги частини четвертої статті 7 Регламенту, при цьому проекти кошторисів на 2014 і 2015 роки Апаратом надано на розгляд Верховної Ради України 13.02.2014 та 05.03.2015 відповідно.

5. Із загального обсягу використаних коштів у 2013–2019 роках для здійснення видатків на оплату праці народних депутатів України, їх помічників-консультантів за КПКВК 0111010 і працівників Апарату за КПКВК 0111020 за недостатніх правових підстав використано 4,5 млн грн, з недотриманням вимог законодавства з оплати праці – 3,7 млн грн, непродуктивно – 6,3 млн грн, неекономно – 0,01 млн грн, крім того, завдано збитків державному бюджету на суму 0,2 млн грн:

➤ **за недостатніх правових підстав – 4,5 млн грн за КПКВК 0111010 (КЕКВ 2110) (2,25 млн грн (2013 рік – 0,7 млн грн, 2014 – 0,5 млн грн; 2015 – 0,2 млн грн, 2016 – 0,4 млн грн, 2017 – 0,45 млн грн) у зв'язку із встановленою народним депутатам України доплатою до посадового окладу у розмірі 0,2 млн грн; 2,25 млн грн (2013 рік – 0,7 млн грн, 2014 – 0,5 млн грн; 2015 – 0,2 млн грн, 2016 – 0,4 млн грн, 2017 – 0,45 млн грн) – через завищення на суму цієї доплати розміру надбавки за особливий характер роботи та інтенсивність праці, встановленої з урахуванням доплати до посадового окладу в розмірі 160 грн);**

➤ **з недотриманням окремих вимог законодавства з оплати праці – 3,7 млн грн:**

1,86 млн грн за КПКВК 0111010 (КЕКВ 2110), з них за 2013 рік – 0,02 млн грн, 2014 – 0,006 млн грн, 2015 – 1,74 млн грн, 2016 – 0,032 млн грн, 2017 – 0,02 млн грн, 2018 – 0,02 млн грн, 2019 – 0,022 млн грн, у зв'язку із перевищенням розмірів фондів народних депутатів України для оплати праці їх помічників-консультантів, несвоєчасними управлінськими рішеннями та недотриманням частини третьої статті 34 Закону України від 17.11.1992 № 2790-ХІІ «Про статус народного депутата України» і пункту 4 розділу III додатка до Постанови Верховної Ради України від 26.07.1994 № 122/94-ВР «Про забезпечення діяльності народних депутатів України»;

1,4 млн грн за КПКВК 0111020 (КЕКВ 2110) у 2019 році у зв'язку із одночасним нарахуванням працівникам Апарату двох надбавок за інтенсивність праці, що є недотриманням вимог підпункту 1 пункту 3 Положення про застосування стимулюючих виплат державним службовцям, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 18.01.2017 № 15 «Питання оплати праці працівників державних органів», щодо встановлення лише однієї надбавки за інтенсивність праці;

0,3 млн грн за КПКВК 0111020 (КЕКВ 2110), з них у 2013 році – 0,05 млн грн, 2014 – 0,05 млн грн, 2015 – 0,03 млн грн, 2016 – 0,04 млн грн, 2017 – 0,13 млн грн, у зв'язку із одночасним встановленням двох премій працівникам Апарату з недотриманням положень про преміювання, затверджених розпорядженнями Керівника Апарату від 20.02.2012 № 523, від 26.08.2015 № 8090 і від 05.09.2016 № 2949-к щодо визначених ними критеріїв і умов преміювання, а також порядку нарахування;

0,094 млн грн за КПКВК 0111020 (КЕКВ 2110), з них 2013 рік – 0,02 млн грн, 2014 – 0,01 млн грн, 2015 – 0,02 млн грн, 2017 – 0,004 млн грн, 2018 – 0,01 млн грн, 2019 – 0,03 млн грн, у зв'язку з нарахуванням **надбавок за високі досягнення у праці або за виконання особливо важливої роботи** у 2013–2015 роках та січні– квітні 2016 року і надбавки за виконання особливо важливої роботи з травня 2016 року, встановлених всупереч вимогам, визначеним підпунктом «в» підпункту 1 пункту 2 постанови Кабінету Міністрів України від 09.03.2006 № 268 «Про упорядкування структури та умов оплати праці працівників апарату органів виконавчої влади, органів прокуратури, судів та інших органів» та пунктом 6 положень про застосування стимулюючих виплат державним службовцям, затверджених постановами Кабінету Міністрів України від 06.04.2016 № 289 «Про затвердження Положення про застосування стимулюючих виплат державним службовцям») та від 18.01.2017 № 15 «Питання оплати праці працівників державних органів»;

0,09 млн грн за КПКВК 0111020 (КЕКВ 2110) у 2013 році у зв'язку із встановленням та нарахуванням **додаткових премій керівникам** Апарату (Керівник Апарату, його Перший заступник і заступники), що є недотриманням вимог абзацу третього пункту 1 постанови Кабінету Міністрів України від 30.06.2005 № 523 «Про оплату праці Керівника та заступника Керівника Апарату Верховної Ради України»;

0,002 млн грн за КПКВК 0111020 (КЕКВ 2110), з них у 2014 році – 0,0004 млн грн і 2015 – 0,0014 млн грн, у зв'язку з нарахуванням працівникам Апарату **доплат за науковий ступінь і надбавок за почесні звання** без дотримання відповідності наукового ступеня та почесного звання з профілем діяльності, що суперечить вимогам абзацу п'ятого пункту 3 постанови Кабінету Міністрів України від 09.03.2006 № 268 «Про упорядкування структури та умов оплати праці працівників апарату органів виконавчої влади, органів прокуратури, судів та інших органів»;

0,0003 млн грн за КПКВК 0111010 (КЕКВ 2110), з них у 2014 році – 0,0001 млн грн, 2016 – 0,0002 млн грн, у зв'язку із завищенням у **4** випадках сум нарахованої **грошової компенсації** помічникам-консультантам народних депутатів України за **невикористані дні відпусток**, що є недотриманням норм щодо обчислення середньої заробітної плати для оплати часу відпусток, передбачених пунктами 2 та 4 Порядку обчислення середньої заробітної плати, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 08.02.1995 № 100, та у **7** випадках – заниженням на суму **0,0003** млн грн (2015 рік – 0,0001 млн грн, 2016 – 0,0002 млн грн), а також неврахуванням 7 календарних днів щорічної відпустки, за які належало виплатити компенсації 7-ми працівникам, що зумовлено неврахуванням при їх обчисленні вимог нормативно-правових актів, але такі випадки не ідентифіковано і не попереджено засобами внутрішнього контролю;

➤ **використано непродуктивно 6,3 млн** за КПКВК 0111020 (КЕКВ 2110), з них 2013 рік – 2,5 млн грн, 2014 – 1,9 млн грн, 2015 – 0,8 млн грн, 2016 – 0,2 млн грн, 2017 – 0,2 млн грн, 2018 – 0,4 млн грн, 2019 – 0,3 млн грн, у зв'язку з виплатою **винагород фізичним особам**, з якими у 2013–

2019 роках укладено договори на виконання робіт та надання послуг, зміст яких унеможлиблює визначення результатів їх виконання, оскільки предметом договорів є виконання завдань чи функціональних обов'язків, передбачених положеннями про структурні підрозділи Апарату з їх щомісячною оплатою та забезпеченням засобами праці, а не виконання на свій ризик конкретної роботи з переданням її результату замовникові, як це визначено частиною першою статті 837 Цивільного кодексу України, що свідчить про наявність ознак прихованих трудових відносин. **При цьому, оскільки Апарат не має статусу юридичної особи, укладені ним правочини з фізичними особами можуть мати ознаки недійсності (частина перша статті 203 Цивільного кодексу України), тобто Апарат не мав права їх вчиняти;**

➤ **використано неекономно 0,012 млн грн за КПКВК 0111010 (КЕКВ 2110), у тому числі 0,007 млн грн у 2019 році та 0,005 млн грн у 2020 році, у зв'язку із нарахуванням народному депутату України доплати за двома науковими ступенями одночасно;**

➤ **0,2 млн грн за КПКВК 0111010 (КЕКВ 2120) у 2015 році використано на виконання постанови Печерського районного суду міста Києва від 19.06.2014 (справа № 757/25669/13-а) та вимоги державного виконавця № 46073273 в значенні вимог Закону України від 05.06.2012 № 4901 «Про гарантії держави щодо виконання судових рішень» (стаття 6), що є збитками державного бюджету.**

6. Аудитом встановлено недотримання вимог законодавчих актів і відсутність достатніх обґрунтувань через правову невизначеність положень нормативно-правових актів, зокрема, при:

➤ **затвердженні структури Апарату (структура, що діяла у 2013–2019 роках, не відповідала структурі, затвердженій Постановою Верховної Ради України від 20.04.2000 № 1678-III «Про структуру апарату Верховної Ради України»);**

➤ **затвердженні штатних розписів Апарату та внесенні змін до них (згідно зі штатним розписом, що діяв у січні–лютому 2015 року, затверджена штатна чисельність Апарату (1 137 од.) перевищувала на 2 од. граничну чисельність (1 135 од.), встановлену пунктом 1 Постанови Верховної Ради України від 20.04.2000 № 1678-III «Про структуру апарату Верховної Ради України»; оформлення штатних розписів, що діяли з червня 2016 року, здійснювалося неналежно, зокрема відсутні підписи керівника установи та керівника бухгалтерської служби або планово-фінансового підрозділу; штатні розписи Апарату з червня 2016 року затверджувались розпорядженнями керівництва Апарату, а не Головою Верховної Ради України, що є недотриманням у таких випадках вимог пункту 4 розділу I Положення № 769 (в редакції Положення, затвердженого розпорядженням Голови Верховної Ради України від 20.11.2014 № 734); Положення про Апарат Верховної Ради України затверджено розпорядженням Голови Верховної Ради України, а не постановою Верховної Ради України, що суперечить вимогам частини третьої статті 7 Регламенту; змінені штатні розписи Апарату на 2013–2019 роки не затверджувались);**

➤ **веденні обліку використання робочого часу** (табелі обліку використання робочого часу (далі – Табель), які є підставою для нарахування заробітної плати, велися із застосуванням при їх заповненні різноманітних неідентифікованих позначень та скорочень, що вказує на можливі ризики недостовірності нарахування заробітної плати. Табелі не підписувались працівником кадрової служби, як це передбачено типовою формою Табеля (форма № П-5), затвердженою наказом Держкомстату України від 05.12.2008 № 489 «Про затвердження типових форм первинної облікової документації зі статистики праці». Крім того, Положення про облікову політику в Управлінні справами Апарату, затверджене розпорядженням по Управлінню справами Апарату від 25.06.2019 № 15/1-49, в частині подання табелів до відділу бухгалтерського обліку один раз на місяць не відповідає вимогам статті 115 Кодексу законів про працю України, затвердженого Законом України від 10.12.1971 № 322-VIII, щодо виплати заробітної плати не рідше двох разів на місяць, як наслідок – нарахування заробітної плати за першу половину місяця без урахування фактично відпрацьованого часу);

➤ **веденні обліку робочого часу помічників-консультантів народних депутатів України, які працювали на умовах сумісництва** (через неналежний облік фактично відпрацьованого помічниками-консультантами народних депутатів України, які працювали на умовах сумісництва, робочого часу не дотримано в окремих випадках норми пункту 2 постанови Кабінету Міністрів України від 03.04.1993 № 245 «Про роботу за сумісництвом працівників державних підприємств, установ і організацій», якою тривалість роботи за сумісництвом обмежено чотирма годинами на день та половиною місячної норми робочого часу, створено ризики завищення обсягів витрачання бюджетних коштів);

➤ **визначенні у порядках застосування стимулюючих виплат вимог до посад, які є підставою для встановлення надбавки за виконання особливо важливої роботи** (наведені у порядках застосування стимулюючих виплат державним службовцям Апарату (затверджені розпорядженнями Першого заступника Керівника Апарату від 24.06.2016 № 2164-к і від 22.03.2019 № 420-к) вимоги до посад не відповідають критеріям, визначеним у положеннях про застосування стимулюючих виплат державним службовцям, затверджених постановами Кабінету Міністрів України від 06.04.2016 № 289 «Про затвердження Положення про застосування стимулюючих виплат державним службовцям» і від 18.01.2017 № 15 «Питання оплати праці працівників державних органів»);

➤ **виплаті грошової компенсації за невикористані дні щорічної відпустки при звільненні** (систематичне незабезпечення виплат помічникам-консультантам народних депутатів України грошової компенсації за невикористані дні щорічної відпустки при їх звільненні є недотриманням вимог частини першої статті 83 Кодексу законів про працю України та частини першої статті 24 Закону України від 15.11.1996 № 504/96-ВР «Про відпустки», зумовлено використанням у повному обсязі залишків коштів фонду оплати праці та

виплатою помічникам-консультантам народних депутатів України премій у значних сумах);

➤ **нарахуванні та виплаті заробітної плати за фактично відпрацьований час** (окремі випадки утворення за бюджетними програмами у частині, що є предметом аудиту, дебіторської заборгованості за видатками (загальний фонд), що зумовлено недотриманням частини другої статті 30 Закону України від 24.03.1995 № 108/95-ВР «Про оплату праці» у частині забезпечення достовірного обліку виконуваної працівниками роботи, та частини першої статті 22 Закону України від 15.11.1996 № 504/96-ВР «Про відпустки», в частині забезпечення покриття заборгованості, що виникла у зв'язку із звільненням працівника до закінчення робочого року, за який він одержав відпустку повної тривалості, та здійсненням оплати за невідпрацьовану ним частину робочого року (КЕКВ 2111); утворенням переоплати за єдиним внеском на загальнообов'язкове державне соціальне страхування (КЕКВ 2120);

➤ **встановленні посадових окладів** (заробітна плата народним депутатам України за 2013–2017 роки нараховувалася та виплачувалася відповідно до посадових окладів, затверджених не постановою Верховної Ради України, а розпорядженнями Голови Верховної Ради України, що є недотриманням вимог частини першої статті 33 Закону України від 17.11.1992 № 2790-ХІІ «Про статус народного депутата України»);

➤ **встановленні доплат за науковий ступінь і надбавок за почесне звання** (керувалися постановою Кабінету Міністрів України від 30.08.2002 № 1298 «Про оплату праці працівників на основі Єдиної тарифної сітки розрядів і коефіцієнтів з оплати праці працівників установ, закладів та організацій окремих галузей бюджетної сфери», при цьому розміри доплат за науковий ступінь і надбавок за почесне звання були різними та визначалися на підставі також інших нормативно-правових актів. З огляду на те, що стаття 33 Закону № 2790 в частині визначення розмірів доплат за науковий ступінь і надбавок за почесне звання є відсилальною нормою до законодавства, наявність декількох чинних нормативно-правових актів призводить до можливої неоднозначної оцінки відповідності управлінських рішень щодо встановлення доплат за науковий ступінь і надбавок за почесне звання **народному депутату України** вимогам нормативних актів); при встановленні **помічникам-консультантам народних депутатів України**, на яких поширювалася дія Закону України «Про державну службу», доплат за науковий ступінь і надбавок за почесне звання розпорядчим актом про їх нарахування не визначалася відповідність вченого звання та наукового ступеня помічника-консультанта народного депутата України профілю його діяльності, тобто не дотримано вимог постанови Кабінету Міністрів України від 09.03.2006 № 268 «Про упорядкування структури та умов оплати праці працівників апарату органів виконавчої влади, органів прокуратури, судів та інших органів». Немає і будь-якого іншого нормативного акта, який би передбачав, що зазначені доплати і надбавки встановлюються помічникам-консультантам народних депутатів України без застосування вимог постанови Кабінету Міністрів України від 09.03.2006 № 268 «Про упорядкування структури та умов оплати праці

працівників апарату органів виконавчої влади, органів прокуратури, судів та інших органів» щодо визначення відповідності вченого звання та наукового ступеня помічника-консультанта народного депутата України профілю його діяльності. Відсутність таких норм призводить до можливої неоднозначної оцінки відповідності управлінських рішень щодо встановлення доплати за науковий ступінь і надбавки за почесне звання помічника-консультанту народного депутата України вимогам нормативних актів);

➤ **встановленні надбавок за ранг державного службовця** (аудит засвідчив, що при прийнятті у 2013 році осіб на посади помічників-консультантів народних депутатів України розпорядженнями Керівника Апарату Верховної Ради України через правову невизначеність положень нормативно-правових актів встановлювався найвищий – 7 ранг у межах четвертої категорії посад державного службовця та надбавки до посадових окладів за ранг державного службовця в розмірі 110 грн, у тому числі особам, які не мали стажу державної служби, чим створено ризики завищення обсягів витрачання бюджетних коштів);

➤ **встановленні надбавки за вислугу років** (встановлені факти недотримання частини п'ятої статті 33 Закону України від 16.12.1993 № 3723 «Про державну службу та підпункту 4 пункту 3 постанови Кабінету Міністрів України від 09.03.2006 № 268 «Про упорядкування структури та умов оплати праці працівників апарату органів виконавчої влади, органів прокуратури, судів та інших органів», при встановленні помічнику-консультанту народного депутата України, на якого поширюється дія Закону України «Про державну службу», надбавки за вислугу років);

➤ **нарахуванні заробітної плати** (окремі факти неправильного нарахування заробітної плати помічникам-консультантам народних депутатів України, на яких поширювалася дія Закону України «Про державну службу». Зазначені недоліки зумовлені неприведенням розмірів заробітної плати, у тому числі посадових окладів та інших її складових, у відповідність із вимогами постанови Кабінету Міністрів України від 09.03.2006 № 268 «Про упорядкування структури та умов оплати праці працівників апарату органів виконавчої влади, органів прокуратури, судів та інших органів» (зі змінами), а також свідчать про недостатній внутрішній контроль);

➤ **встановленні надбавок за виконання особливо важливої роботи** (через правову невизначеність положень нормативно-правових актів щодо критеріїв встановлення надбавки за виконання особливо важливої роботи, у 2013–2016 роках окремим помічникам-консультантам народних депутатів України, на яких поширювалася дія Закону України «Про державну службу», надбавки встановлювались за відсутності достатніх обґрунтувань);

➤ **встановленні премій** (встановлення премій помічникам-консультантам народних депутатів України відбувалось за відсутності порядку встановлення премій залежно від особистого внеску цих працівників у загальні результати роботи, а також відповідних обґрунтувань щодо розмірів їх преміювання, при цьому з державного бюджету за КПКВК 0111010 (КЕКВ 2111) спрямовано на виплату премій 206,5 млн грн, у тому числі у 2013 році – 34,4 млн грн, 2014 –

25,5 млн грн, 2015 – 19,9 млн грн, 2016 – 18,2 млн грн, 2017 – 48,6 млн грн, 2018 – 23,4 млн грн, 2019 – 36,5 млн гривень).

7. Наявність зазначених вище недоліків, які могли мати системний характер, свідчить про незабезпечення головним розпорядником бюджетних коштів належної організації внутрішнього контролю, а отже – про недотримання вимог абзацу першого частини третьої статті 26 Бюджетного кодексу України, а також вимоги абзацу четвертого пункту 6 Основних засад здійснення внутрішнього контролю розпорядниками бюджетних коштів, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 12.12.2018 № 1062 «Про затвердження Основних засад здійснення внутрішнього контролю розпорядниками бюджетних коштів та внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 28 вересня 2011 р. № 1001» (набрала чинності з 27.12.2018 та визначає, що організація та здійснення внутрішнього контролю в установі забезпечується, зокрема, шляхом виконання керівництвом та працівниками установи планів, завдань і функцій, визначених законодавством, та затверджених керівником установи внутрішніх документів, інформування керівництва установи про ризики, що виникають під час виконання покладених на них завдань і функцій, вжиття заходів контролю, здійснення моніторингу, обміну інформацією).

За завданням № 3 (член Рахункової палати, відповідальний за Звіт, Яремчук І. М.)

1. Законами про державний бюджет на 2013–2019 роки головним розпорядником бюджетних коштів і відповідальним виконавцем за бюджетними програмами за КПКВК 0111010 «Здійснення законотворчої діяльності Верховної Ради України» та 0111020 «Обслуговування та організаційне, матеріально-технічне забезпечення діяльності Верховної Ради України» визначено Апарат, проте фактично повноваження головного розпорядника бюджетних коштів зазначених бюджетних програм здійснювалися Управлінням справами.

Апаратом у 2013–2019 роках за КПКВК 0111020 в цілому та КПКВК 0111010 в частині видатків на використання товарів, робіт та послуг не забезпечено обґрунтованого планування та ефективного, економного і продуктивного використання бюджетних коштів.

Планування видатків на зазначені цілі здійснювалося з недотриманням норм законодавства, робота з підготовки бюджетних запитів на 2013, 2015–2019 роки належно не організована: немає узагальнюючих розрахунків обсягів видатків, окрім окремих статей, підтвердних документів та матеріалів (детальні розрахунки, вимоги відповідних міжнародних договорів, регламенти проведення заходів, дозвільна документація щодо будівництва, акти про виділення земельних ділянок для будівництва, інформація щодо можливості підключення інженерних мереж, титули будов (об'єктів), проектно-кошторисна документація, результати аналізу ринкових пропозицій, перелік обладнання та інвентарю тощо), розрахунків кількісних та вартісних показників. Як наслідок, у періоді, що досліджувався, до державного бюджету повернуто 185,2 млн грн

(за КПКВК 0111020 – 56,8 млн грн, 0111010 на використання товарів, робіт та послуг – 128,4 млн грн), що свідчить про несвочасність та неповноту прийняття управлінських рішень.

Збільшення плану надходжень та видатків за спеціальним фондом за КПКВК 0111020 на загальну суму 15,4 млн грн здійснено без правових підстав.

Послуги за КПКВК 0111020, що надаються бюджетними установами згідно із законодавством, плата за які надходить до спеціального фонду, фактично надані за рахунок коштів загального фонду, що не відповідає вимогам статті 13 Бюджетного кодексу України і вказує на неналежне та нерезультативне використання коштів загального фонду державного бюджету на суму 6,3 млн гривень.

Всього у 2013–2019 роках за КПКВК 0111020 використано 3 403,8 млн грн, 0111010 в частині видатків на використання товарів, робіт та послуг, а також на капітальні видатки – 549,2 млн грн, з них: непродуктивно – 63,5 млн грн, нерезультативно – 14,6 млн грн, неекономно – 0,2 млн грн, із недотриманням вимог законодавства – 45,5 млн грн, незаконно – 64,4 млн грн, може мати ознаки нецільового використання – 18,2 млн гривень. Крім того, державі нанесено шкоди на суму 23,9 млн грн та недоотримано в дохід бюджету 1,3 млн гривень.

2. Аудитом виявлено порушення головним розпорядником вимог законодавства щодо складання, затвердження і виконання паспортів на 2013–2019 роки за КПКВК 0111020, що відповідно до статті 116 Бюджетного кодексу України є порушенням бюджетного законодавства.

Встановлено, що результативні показники за КПКВК 0111020 не забезпечують визначення результату виконання бюджетної програми, не розкривають стану виконання завдань та ступеня досягнення задекларованих цілі й мети бюджетної програми, що унеможливило здійснення об'єктивної оцінки ефективності виконання бюджетної програми.

Головним розпорядником у 2013, 2015–2019 роках (в межах загальних обсягів видатків за КПКВК 0111020, затверджених паспортом бюджетної програми) використано на 18,2 млн грн більше від обсягу, затвердженого паспортом за відповідними напрямками бюджетної програми, що згідно зі статтею 119 Бюджетного кодексу України може мати ознаки нецільового використання бюджетних коштів.

3. Встановлено випадки порушення Управлінням справами протягом 2013–2019 років законодавства при використанні матеріально-технічного забезпечення (КЕКВ 2200) за КПКВК 0111010, 0111020. Зокрема, через неприйняття своєчасних управлінських рішень протягом 2015–2019 років не введено в експлуатацію та не відображено в бухгалтерському обліку рух матеріальних цінностей на загальну суму 82,4 млн гривень. Водночас внаслідок неналежного проведення щорічної інвентаризації не виявлено розбіжностей із даними бухгалтерського обліку, що впливає на відображення реального стану матеріальних активів.

Через несвоєчасність та неповноту прийняття управлінських рішень матеріальні цінності на суму **2,7 млн грн не використовувалися більше року**, що свідчить про **нерезультативне використання коштів**.

Крім того, протягом 2013–2019 років з недотриманням норм законодавства **Управлінням справами передано матеріальних цінностей підприємствам, установам, організаціям, що знаходяться у сфері управління, на загальну суму 33,4 млн грн без видання розпорядчих документів (в окремих випадках) та складання актів приймання-передачі**.

В Управлінні справами не визначено порядку оприбуткування готівки в касі та ліміту каси, що призвело до значних залишків готівки (в окремі дні залишки досягали 12,0 млн грн, 32,5 тис. дол. США, 39,9 тис. євро).

4. Управлінням справами протягом 2013–2019 років видатки на відрядження здійснювались із недотриманням норм законодавства, зокрема:

- до розпоряджень Голови Верховної Ради України про здійснення закордонних відряджень включено перекладачів-синхроністів, які не були штатними працівниками і не перебували у трудових або цивільно-правових відносинах з Управлінням справами. На відрядження зазначених осіб Управлінням справами незаконно сплачено 0,7 млн грн;

- внаслідок зміни народними депутатами України маршрутів авіаперельотів під час здійснення закордонних відряджень неекономно використано бюджетних коштів на суму 0,2 млн грн;

- через недотримання народними депутатами України та працівниками Апарату під час здійснення відряджень за кордон порядку та термінів звітування, із недотриманням норм законодавства використано бюджетних коштів на суму 4,3 млн грн;

- з 01.01.2013 по 23.02.2017 без видання розпоряджень Голови Верховної Ради України Управлінням справами на відрядження народних депутатів у межах України використано бюджетних коштів на суму 0,5 млн гривень.

5. Управлінням справами протягом 2015–2019 років за КПКВК 0111010 і 0111020 (КЕКВ 3000) незаконно здійснено видатків на капітальні, реставраційні та супутні роботи в адмінбудинках Верховної Ради України на суму 63,1 млн гривень.

На балансі Управління справами станом на 01.01.2020 обліковувались не передані Управлінню адміністративними будинками Управління справами Апарату Верховної Ради України (188,3 млн грн), Управлінню житловими будинками Управління справами Верховної Ради України (3,0 млн грн), Автобазі Управління справами Апарату Верховної Ради України (1,9 млн грн) незавершені капітальні інвестиції на реконструкцію, модернізацію, добудову та капітальний ремонт в основні засоби, які знаходяться в оперативному управлінні цих підприємств. Зазначене призвело до заниження вартості основних засобів.

6. Управлінням справами проведено закупівлі товарів, робіт та послуг у 2016–2019 роках за КПКВК 0111010 і 0111020 із недотриманням вимог законодавства, окремі порушення мають ознаки системності.

Неналежна організація проведення закупівель за бюджетні кошти та виконання умов договорів призвела до непродуктивного використання коштів на суму 63,5 млн грн, нерезультативного – 5,6 млн грн, незаконного – 0,1 млн грн, із недотриманням вимог законодавства – 7,8 млн гривень. Крім того, державі нанесено шкоди на 23,9 млн грн та недоотримано до державного бюджету можливих надходжень у сумі 1,3 млн гривень. Зокрема:

- **незабезпечення належного контролю на всіх етапах здійснення закупівель призвело до використання коштів за укладеними договорами із недотриманням норм законодавства на суму 7,8 млн грн;**

- **з недотриманням вимог законодавства у сфері інформаційних технологій, нормативно-технічних документів щодо захисту інформації непродуктивно використано коштів державного бюджету на суму 4,3 млн грн, державі нанесено шкоди на суму 21,9 млн гривень. Зокрема, використано бюджетні кошти без звітних документів, передбачених договорами; закуплено послуги на створення програмного продукту, не введенного в експлуатацію; передано майнові права на створені за кошти державного бюджету програмні продукти на користь третіх осіб;**

- **при здійсненні окремих закупівель не забезпечено дотримання вимог законодавства та виконання умов договорів про проведення капітального ремонту, реконструкції та реставрації адмінбудинків, що призвело до незаконного використання коштів на суму 0,1 млн грн, непродуктивного – 23,3 млн гривень. Внаслідок неприйняття ефективних управлінських рішень державі нанесено шкоди на 2,0 млн грн та недоотримано до державного бюджету можливих надходжень у сумі 1,2 млн грн, а саме: договори укладались без календарних графіків виконання робіт та визначення істотних умов; оплачувались фактично невиконані роботи тощо;**

- **непослідовні дії та неналежний контроль призвели до недотримання норм законодавства при проведенні інших закупівель товарів та послуг. Зокрема, в окремих випадках укладено договори без календарних графіків виконання робіт, істотні умови одного з укладених договорів не відповідали тендерній пропозиції, внесені до договорів зміни вчасно не опубліковувались. Крім того, Управління справами допускало виконання робіт без декларації про початок виконання будівельних робіт та/або титулу об'єкта будівництва, а бюджетні кошти сплачувались виконавцям без зареєстрованих декларацій про готовність об'єктів до експлуатації. Також виявлено виконані проектні роботи, які не використовувались. Зазначені факти порушень свідчать про нерезультативне використання капітальних видатків на суму 5,6 млн грн, непродуктивне – 35,9 млн грн, до державного бюджету недоотримано можливих надходжень на суму 0,1 млн гривень.**

7. Система внутрішнього контролю та внутрішнього аудиту в Апараті не забезпечила продуктивного, результативного та економного використання бюджетних коштів.

Апаратом не забезпечено належного функціонування підрозділу внутрішнього аудиту. Так, на відділ внутрішнього аудиту Управління

справами від початку до середини 2019 року покладено функції, не передбачені законодавством. Підрозділами контролю та аудиту протягом 2013–I кварталу 2019 року **проведено 25 контрольних-ревізійних заходів** (ревізії фінансово-господарської діяльності) на підприємствах, в установах та організаціях, що входять до сфери управління Апарату. При цьому за результатами здійснених контрольних-ревізійних заходів **рекомендації не надавались**, що свідчить про **формальний підхід до проведення зазначених заходів.**

Система внутрішнього аудиту не забезпечила оцінки адекватності та ефективності системи внутрішнього контролю головного розпорядника бюджетних коштів та підприємств, установ, організацій, що знаходяться у сфері управління.

Апаратом не забезпечено належної організації системи внутрішнього контролю. Нерозроблення внутрішніх нормативних документів щодо внутрішнього середовища, управління ризиками, здійснення заходів контролю, інформаційного та комунікаційного обміну, моніторингу, порядку взаємодії між структурними підрозділами є наслідком неефективної організації такої роботи.

**За завданням № 4 (член Рахункової палати, відповідальний за Звіт,
Огонь Ц. Г.)**

1. Апарат не зареєстровано як юридичну особу, незважаючи на вимоги частини першої статті 89 Цивільного кодексу України та Закону України від 15.05.2003 № 755-IV «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань». Державною казначейською службою України мережу головного розпорядника коштів державного бюджету відкрито для Управління справами, яке є структурним підрозділом Апарату, що не відповідало законам про державний бюджет на відповідні роки, згідно з якими головним розпорядником бюджетних коштів, зокрема, за КПКВК 0111090, 0111020 (у частині коштів на здійснення діяльності Інститутом законодавства) та 0111110 визначено Апарат. Таким чином, Апарат здійснював лише організаційно-розпорядчі функції, а покладені на нього повноваження головного розпорядника бюджетних коштів забезпечував через свій структурний підрозділ.

Положення про Апарат потребує затвердження постановою Верховної Ради України, як це передбачено частиною третьою статті 7 Регламенту.

2. Апаратом через Управління справами не розроблено дієвих нормативно-правових засад та не забезпечено належного контролю за формуванням Інститутом законодавства Верховної Ради України (далі – Інститут законодавства) проєктів кошторисів з відповідними обґрунтованими розрахунками на 2013–2019 роки за КПКВК 0111020 (у частині коштів на здійснення діяльності Інститутом законодавства).

Інститутом законодавства такі розрахунки на ці роки проведено без деталізації за кількістю товарів (робіт, послуг) і без зазначення вартості за одиницю. Головним розпорядником бюджетних коштів прийнято проєкти кошторисів на відповідні роки, які у подальшому затверджені, без належних

чином обґрунтованих розрахунків, як наслідок, допущено прийняття в кошторисах сум, не підтверджених економічними обґрунтуваннями, що є порушенням вимоги абзацу п'ятого пункту 29 Порядку № 228.

Всупереч вимогам пункту 7 розділу II Правил складання паспортів бюджетних програм та звітів про їх виконання (затверджені наказом Міністерства фінансів України від 29.12.2002 № 1098, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 21.01.2003 за № 47/7368) та пункту 2 Загальних вимог до визначення результативних показників бюджетних програм (затверджені наказом Міністерства фінансів України від 10.12.2010 № 1536, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 27.12.2010 за № 1353/18648) при складанні паспортів бюджетної програми за КПКВК 0111020 щодо діяльності Інституту законодавства результативні показники ефективності не визначалися.

3. Реалізація у 2017 році бюджетної програми за КПКВК 0111110 здійснювалася за відсутності необхідних нормативно-правових актів щодо розбудови (розвитку) системи електронного урядування, електронного парламентаризму. При цьому:

- паспорт бюджетної програми за КПКВК 0111110 подано Міністерству фінансів України з порушенням терміну, встановленого абзацом другим пункту 3 розділу I Правил складання паспортів бюджетних програм та звітів про їх виконання, що відповідно до пункту 17 частини першої статті 116 Бюджетного кодексу України є порушенням бюджетного законодавства;

- у паспорті бюджетної програми за КПКВК 0111110 не визначено даних щодо результативного показника затрат за напрямом «придбання ліцензій програмного забезпечення (інформатизація)» на суму 1,8 млн. грн, що є порушенням абзацу п'ятого пункту 6 Загальних вимог до визначення результативних показників бюджетних програм і унеможливорює здійснення оцінки ефективності бюджетної програми за цим напрямом.

4. Апаратом в цілому забезпечено впровадження програмних продуктів вартістю 9,9 млн грн, придбаних за КПКВК 0111110. Водночас за підсумками 2017 року впровадження у повному обсязі не відбулось. Як наслідок, стратегічних цілей, передбачених паспортом бюджетної програми за КПКВК 0111110, за час її дії у 2017 році не досягнуто.

При запровадженні в Апараті нової системи електронного документообігу, що повинна забезпечити удосконалення та спрощення документообігу й діловодства, структура і штатний розпис Апарату з метою їх оптимізації не переглядалися.

5. Протягом охопленого аудитом періоду в окремі роки фінансові плани, інвестиційні плани та стратегічні плани розвитку Державним підприємством «Парламентський телеканал «Рада» (далі – телеканал «Рада»), Державним підприємством «Редакція газети «Голос України» (далі – редакція газети «Голос України») і Державним підприємством – Видавництво Верховної Ради України (Парламентське видавництво) (далі – Парламентське видавництво) у порушення частини першої статті 75 Господарського кодексу України не складались та Управлінням справами як органом управління

майном не затверджувались. Стратегічні плани розвитку цих підприємств затверджено вперше на 2019–2023 роки.

6. Встановлено відсутність належного контролю за дотриманням Інститутом законодавства та телеканалом «Рада» статутних положень, зокрема щодо дотримання законодавства про закупівлі при проведенні закупівель товарів, робіт (послуг) та звітуванні про їх результати.

6.1. Інститутом законодавства при здійсненні допорогових закупівель звіти про укладені договори в системі електронних закупівель систематично не оприлюднювались, що є порушенням частини першої статті 2 Закону України від 25.12.2015 № 922 «Про публічні закупівлі» (складено протокол про адміністративне правопорушення).

6.2. Телеканалом «Рада» у 2013 році, незважаючи на норми частини першої статті 1 Закону України від 01.06.2010 № 2289-VI «Про здійснення державних закупівель» та всупереч Державному класифікатору продукції та послуг ДК 016:2010 (набрав чинності з 01.01.2012), у пакетах документів на закупівлю двох різних послуг (послуги з трансляції телебачення та послуги із забезпечення двостороннього зв'язку) вказувався однаковий код предмета закупівлі (64.20.2 «Послуги зв'язку інші») відповідно до ДК 016-97 (втратив чинність з 31.12.2012). При цьому в річному плані закупівель на 2013 рік телеканалом «Рада» зазначено різні коди закупівлі цих послуг згідно з чинним ДК 016:2010 – 61.30.1 і 61.90.1 відповідно.

7. Встановлено факти прийняття у 2013 – 2019 роках несвоєчасних та суперечливих управлінських рішень, що призводило до непродуктивного та з порушеннями законодавства використання державних коштів, а також порушення законодавства в частині забезпечення ефективного управління об'єктами державної власності.

7.1. У порушення вимог статті 5 Закону України від 23.09.1997 № 539/97-ВР «Про порядок висвітлення діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування в Україні засобами масової інформації» договір між Апаратом як уповноваженим органом управління майном і телеканалом «Рада» про порядок фінансування засобів масової інформації з висвітлення діяльності Верховної Ради України не укладено. Також порядок фінансування не визначено у статуті телеканалу «Рада». Як наслідок, телеканалом «Рада» впродовж 2013–2019 років при здійсненні видатків з державного бюджету у загальній сумі 186,1 млн грн не дотримано в повному обсязі вимог законодавства.

7.2. У порушення положень Методики розрахунку орендної плати за державне майно та пропорції її розподілу, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 04.10.1995 № 786 (далі – Постанова № 786), Управління житловими будинками Управління справами Верховної Ради України (далі – Управління житловими будинками) надало державне майно, що знаходиться в оперативному управлінні Апарату, в користування Парламентському видавництву з орендною платою в розмірі 1 грн на рік, яке права на це не

мало. Внаслідок цього до Управління житловими будинками за 7 років не надійшло, за розрахунками, близько 5 млн грн орендної плати.

7.3. Інститут законодавства здійснював підвищення кваліфікації осіб, підготовку в аспірантурі та докторантурі наукових кадрів у галузі правознавства з порушенням вимог Положення про Інститут законодавства Верховної Ради України та його структури, затвердженого розпорядженням Голови Верховної Ради України від 04.08.2003 № 770 (далі – Положення № 770), згідно з якими основним завданням Інституту є надання науково-методологічної та освітньої допомоги народним депутатам України, працівникам Апарату та органам місцевого самоврядування у здійсненні ними законодавчих та нормотворчих повноважень.

Всупереч змінам, внесеним розпорядженням Голови Верховної Ради України від 17.12.2013 № 2120 «Про внесення змін до Положення про Інститут законодавства Верховної Ради України та затвердження його структури» до Положення № 770, керівництвом Інституту законодавства не забезпечено функціонування Наглядової ради.

7.4. Інститут законодавства не затвердив розпорядчим актом критеріїв, визначених Вченою радою для прийняття рішень щодо надання платних послуг за меншою вартістю або безоплатно, що створює ризики суб'єктивного прийняття таких рішень без належних підстав.

8. Апаратом через Управління справами не забезпечено приведення підприємствами та установою, що належать до сфери його управління, статутів (положень) у відповідність із чинним законодавством, а також їх оприлюднення згідно з частиною восьмою статті 73 Господарського кодексу України. Редакцією газети «Голос України» та Парламентським видавництвом за 2017–2019 роки фінансова звітність не оприлюднювалась.

9. Апаратом через Управління справами не забезпечено своєчасного, суцільного та ефективного внутрішнього контролю на підприємствах і в установі, що належать до сфери його управління.

У порушення пункту 3 постанови Кабінету Міністрів України від 12.12.2018 № 1062 «Про затвердження Основних засад здійснення внутрішнього контролю розпорядниками бюджетних коштів та внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 28 вересня 2011 р. № 1001» внутрішній контроль на об'єктах аудиту не організовано, його належне здійснення не забезпечено. В Інституті законодавства всупереч вимогам пункту 3 Порядку здійснення внутрішнього аудиту та утворення підрозділів внутрішнього аудиту, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 28.09.2011 № 1001, немає підрозділу внутрішнього аудиту та/або посадової особи, на яку покладаються повноваження щодо його здійснення.

Протягом 2017–2019 років на телеканалі «Рада», в редакції газети «Голос України», Інституті законодавства та впродовж 2013–2019 років у Парламентському видавництві контрольні заходи не проводились.

Внутрішній контроль, який здійснювався Управлінням справами протягом 2013–2019 років, був нерезультативним. Рекомендації об'єктам контролю за

підсумками проведених контрольних заходів не надавалися, незважаючи на встановлені під час їх проведення порушення, необхідні управлінські рішення Апаратом не приймалися, а усунення встановлених порушень і недоліків об'єктами контролю не здійснювалось. Як наслідок, є ризики подальшого порушення підприємствами та установами, що належать до сфери управління Апарату, вимог законодавства і неефективного використання бюджетних коштів та державного майна.

**За завданням № 5 (член Рахункової палати, відповідальний за Звіт,
Іванова І. М.)**

1. Аудитом встановлено, що протягом 2013–2019 років за бюджетними програмами КПКВК 0111020 та 0111070 бюджетним установам, державним підприємствам та організаціям, що входять до сфери управління Апарату та Управління справами, за завданням № 5 заплановано бюджетних призначень в обсязі **1 208,1 млн грн, касові видатки бюджетних коштів становили 1 163,7 млн грн (96,3 відс.),** у тому числі:

Управління адміністративними будинками Управління справами Апарату Верховної Ради України (далі – Управління адмінбудинками) – **725,9 млн грн;**

Державного підприємства «Пансіонат матері та дитини «Таврійські зорі» Управління справами Апарату Верховної Ради України» (далі – ДП «Пансіонат «Таврійські зорі») – **5,0 млн грн;**

Автобази Управління справами Апарату Верховної Ради України (далі – Автобаза) – **412,5 млн грн;**

Державного підприємства «Готельний комплекс «Київ» Управління справами Апарату Верховної Ради України (далі – ДП «ГК «Київ») – **3,3 млн грн;**

Державного підприємства «Їдальня Управління справами Апарату Верховної Ради України» (далі – ДП «Їдальня») – **16,5 млн грн;**

Державного підприємства «Управління житловими будинками» Управління справами Апарату Верховної Ради України (далі – ДП «УЖБ») – **0,5 млн гривень.**

Загальна сума використаних бюджетних коштів на ці державні підприємства та бюджетні установи **становила 33,6 відс. загальної суми використаних коштів за бюджетними програмами КПКВК 0111020 та 0111070.**

Окрім того, у період аудиту Державне підприємство «Державний будівельний комбінат Управління справами Апарату Верховної Ради України» (далі – ДП «ДБК») отримувало **кошти місцевих бюджетів** (м. Старокостянтинів Хмельницької області та смт Баришівка Київської області) **в загальній сумі 113,9 млн гривень.**

При цьому ДП «ДБК» та Державне підприємство «Готельний комплекс «Національний» Управління справами Апарату Верховної Ради України» (далі – ДП «ГК «Національний») за бюджетною програмою КПКВК 0111020 у 2013–2019 роках не були розпорядниками чи одержувачами бюджетних коштів.

2. Аудитом за завданням № 5 встановлено, що за бюджетними програмами КПКВК 0111020 і 0111070 бюджетні установи, державні підприємства та організації, що входять до сфери управління Апарату та Управління справами,

протягом 2013–2019 років використали бюджетних коштів неефективно – 13,2 млн грн, нерезультативно – 1,2 млн грн, непродуктивно – 4,2 млн грн, неекономно – 7,8 млн гривень. Загальна сума сплачених податків державними підприємствами, що перевірялися за цим завданням, у 2017–2019 роках становила 168,9 млн гривень. У той же час аудитом зафіксовано несплату податкових та неподаткових надходжень, обов'язкових платежів до державного бюджету на загальну суму 7,7 млн гривень. Неефективні управлінські дії керівництва бюджетних установ та підприємств за завданням № 5 спричинили недоотримання доходів підприємств при управлінні державним майном, за орієнтовними розрахунками, у сумі 10,5 млн гривень.

3. Відповідно до підпункту и) пункту 18 частини другої статті 5 Закону № 185 Кабінет Міністрів України, здійснюючи управління об'єктами державної власності, визначає порядок відчуження та списання об'єктів державної власності, тобто визначає такі порядки лише щодо об'єктів державної власності, управління якими здійснює. Водночас за змістом частини першої статті 1 Закону № 185 управління об'єктами державної власності – здійснення Кабінетом Міністрів України та уповноваженими ним органами, іншими суб'єктами, визначеними цим Законом, повноважень щодо реалізації прав держави як власника таких об'єктів, пов'язаних з володінням, користуванням і розпорядженням ними, у межах, визначених законодавством України, з метою задоволення державних та суспільних потреб.

Відповідно до частини першої статті 4 Закону № 185 суб'єктами управління об'єктами державної власності нарівні з Кабінетом Міністрів України є органи, що забезпечують діяльність, зокрема, Верховної Ради України. За наявного законодавчого регулювання підпункт и) пункту 18 частини другої статті 5 Закону № 185 не поширюється на відносини щодо управління майном, яке забезпечує діяльність Верховної Ради України.

Згідно зі статтею 2 Закону № 594 розпорядження (відчуження) і передача державного майна, що забезпечує діяльність Верховної Ради України та знаходиться на її балансі або у віданні, провадяться лише за рішенням Верховної Ради України.

Крім того, частиною першою статті 1 Закону № 185 визначено, що законодавство про управління об'єктами державної власності складається, зокрема, з інших законів України, якими можуть бути встановлені особливості управління окремими об'єктами державної власності або їх видами. Це означає, що до таких інших (спеціальних) законів відноситься Закон № 594, який встановлює порядок володіння, користування та розпорядження майном, що забезпечує діяльність Верховної Ради України, і був прийнятий 13 листопада 1996 року, тобто до прийняття Закону № 185.

Статтею 1 Закону № 594 визначено, що управління державним майном, що відповідно до законодавства України знаходиться на балансі або у віданні Верховної Ради України та забезпечує її діяльність (цілісні майнові комплекси підприємств та організацій, їх структурні підрозділи, будинки, споруди тощо), здійснюється органами і в порядку, визначеними Верховною Радою України.

Верховна Рада України мала б визначити уповноважений орган управління майном і порядок такого управління, проте на сьогодні такого акта не ухвалено. Для остаточного врегулювання питання управління державним майном, що відповідно до законодавства України знаходиться на балансі або у віданні Верховної Ради України та забезпечує її діяльність, необхідно визначити такий механізм, зокрема, шляхом затвердження відповідного положення.

4. Неefективні управлінські рішення, прийняті керівництвом та посадовими особами бюджетних установ, державних підприємств та організацій, що входять до сфери управління Апарату та Управління справами, за завданням № 5 призвели до суттєвих порушень та недоліків, зокрема:

4.1. Встановлено, що в період аудиту керівниками та посадовими особами установ та підприємств здійснено оплату робіт та послуг з недотриманням вимог законодавства.

4.1.1. Порушуючи положення статті 193 Господарського кодексу України та умови укладених договорів, керівництво **Управління адмінбудинками** у грудні 2015 року та травні 2016 року здійснило остаточні розрахунки на суму 2,9 млн грн на підставі актів приймання виконаних робіт, довідки витрат. При цьому товариством з обмеженою відповідальністю (підрядною організацією, 20 договорів у 2015 році та 10 договорів у 2016 році) **не забезпечено введення в експлуатацію системи диспетчеризації інженерних мереж та контролю доступу до десяти адміністративних будівель Верховної Ради України, що фактично підтверджує її непрацездатність**, адже документально не підтверджено готовність системи до експлуатації. Бюджетні кошти в обсязі **2,9 млн грн витрачені Управлінням адмінбудинками з недотриманням вимог законодавства**. Зазначене може мати ознаки кримінального правопорушення.

4.1.2. Під час виконання у 2018 році товариством з обмеженою відповідальністю (за договором від 31.08.2018 № 248) робіт із реконструкції системи опалення та холодопостачання, заміни нагрівальних приладів фанкойлами, заміни трубопроводів в адміністративному будинку за адресою: вул. Банкова 6-8, виникла потреба у проведенні додаткових обсягів робіт, не врахованих проектно-кошторисною документацією. Такі додаткові угоди між підрядником та замовником робіт не уклалися, чим не дотримано вимог статті 193 Господарського кодексу України. Оплата додаткових робіт на суму **1,9 млн грн** без оформлення додаткових договірних відносин здійснена **Управлінням адмінбудинками з недотриманням вимог законодавства**.

4.1.3. За підсумками проведених процедур публічних закупівель протягом 2016–2019 років ДП «ДБК» на будівництво та реконструкцію каналізаційних очисних споруд з **недотриманням вимог законодавства** використано **113,9 млн гривень**.

За результатами укладених договорів із загальної суми здійснених видатків за об'єктом у м. Старокостянтинів Хмельницької області протягом 2016–2019 років видатки на суму **55,8 млн грн** не підтверджено документами про виконані роботи та про облік ДП «ДБК», збереження і подальше використання, в тому числі передавання підрядним організаціям для встановлення

(монтажу) фільтрувального та іншого обладнання. За об'єктом у **сміт Баришівка Київської області** видатки на суму **10,2 млн грн** ДП «ДБК» також не підтверджено документами про облік, збереження і подальше використання. **Це є незаконними витратами з бюджету** та може мати ознаки кримінального правопорушення.

4.2. Аудитом зафіксовано порушення вимог законодавства у сфері публічних закупівель.

4.2.1. Комітетом з конкурсних торгів **Управління адмінбудинками** у 2016 році не дотримано вимог законодавства у сфері державних закупівель: до участі у процедурі закупівлі залучено учасника, пропозиція якого фактично не відповідала вимогам затвердженої документації конкурсних торгів. Як наслідок, Управлінням адмінбудинками з **недотриманням вимог законодавства витрачено 3,4 млн грн** на придбання у товариства з обмеженою відповідальністю (за договором від 27.04.2016 № 235) машини підмітальної конвеєрно-вакуумної Dulevo 200 Quattro: відповідно до пункту 3 частини першої статті 29 Закону України від 10.04.2014 № 1197 «Про здійснення державних закупівель», якщо пропозиція конкурсних торгів не відповідає умовам документації конкурсних торгів, замовник повинен відхилити пропозицію конкурсних торгів.

4.2.2. Аудитом встановлено, що у 2016–2019 роках при використанні коштів субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на здійснення заходів щодо соціально-економічного розвитку окремих територій з будівництва та реконструкції каналізаційних очисних споруд за рішенням місцевих органів виконавчої влади (м. Старокостянтинів Хмельницької області та смт Баришівка Київської області) обрання ДП «ДБК» єдиного генерального підрядника, підрядника та виконавців робіт з виготовлення проектної документації та будівництва на загальну суму **355,7 млн грн** здійснювалося з **недотриманням законодавства з публічних закупівель.**

4.2.3. ДП «Їдальня» визнала себе замовником публічних закупівель **відповідно до Закону України від 25.12.2015 № 922 «Про публічні закупівлі»** (далі – Закон № 922), але протягом 2018–2019 років закупівлі продуктів харчування на загальну суму **8,0 млн грн** керівництвом ДП «Їдальня» здійснені з **недотриманням вимог законодавства з публічних закупівель.**

Зокрема, з **недотриманням вимог частини сьомої статті 2 Закону № 922 щодо заборони поділу предмета закупівлі на частини:** протягом 2018–2019 років закупівлі однорідних продуктів харчування (загальна вартість предмета закупівлі протягом фінансового року перевищувала 200,0 тис. грн) на загальну суму **1,4 млн грн** здійснено тендерним комітетом ДП «Їдальня» без проведення процедур відкритих торгів.

Протягом 2019 року без застосування норм Закону № 922, лише на підставі укладених у попередніх роках договорів, ДП «Їдальня» витрачено **3,0 млн гривень.** За цими договорами здійснювалася закупівля окремих однорідних видів продуктів харчування, загальна вартість яких протягом кожного фінансового року перевищувала встановлену частиною першою статті 2 Закону № 922 граничну межу в розмірі 200 тис. гривень.

Загалом у 2017–2018 роках проведено вісім процедур закупівлі продуктів харчування (масло, м'ясо, сир), за результатами яких ДП «Їдальня» уклало **договори постачання продукції на суму 3,6 млн гривень**. При виконанні цих договорів на підставі додаткових угод з постачальниками продукції ДП «Їдальня» з **недотриманням вимог статті 36 Закону № 922** здійснювало необґрунтовану та з перевищенням граничного розміру зміну ціни за одиницю товару, а також безпідставно продовжувало термін дії договорів.

4.2.4. Тендерним комітетом ДП «Їдальня» вчасно не забезпечено оприлюднення на вебпорталі центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері публічних закупівель (далі – Уповноважений орган), у 2018 році повідомлення про внесення змін до договору № 38зт-2018 та у 2019 році – про продовження терміну дії договору № 41зт-2018, про укладення додаткових угод №№ 2, 3, 4, 6 та 7. Зазначене є недотриманням вимог абзацу дев'ятого частини першої статті 10 Закону № 922, статті 75 Господарського кодексу України.

ДП «Їдальня» здійснювалось придбання товарів, робіт і послуг до/без проведення процедур закупівель/спрощених закупівель; внесення змін до істотних умов договору про закупівлю у випадках, не передбачених Законом № 922.

4.3. Аудитом зафіксовано несплату податкових та неподаткових надходжень, обов'язкових платежів до державного бюджету.

4.3.1. За даними бухгалтерського обліку ДП «ДБК» не виконало зобов'язання щодо перерахування до місцевого бюджету належних сум земельного податку в розмірі 1,2 млн грн, що є недотриманням вимог статті 91 Земельного кодексу України та статті 14 Податкового кодексу України.

4.3.2. Аудитом встановлено, що з недотриманням пункту 10 частини третьої статті 29 Бюджетного кодексу України, законів про державний бюджет на відповідні роки та пункту 17 Методики розрахунку орендної плати за державне майно та пропорції її розподілу, затвердженої Постановою № 786 (далі – Методика № 786), ДП «ДБК» не забезпечено відрахування до Державного бюджету України 30 відс. отриманих доходів від оренди державного майна (загальною площею 11 523,4 кв. м), що за даними обліку становить 2,2 млн гривень.

4.3.3. Протягом 2013–2019 років керівництвом Автобазис приймалися рішення щодо укладення договорів про надання місць стоянки транспортних засобів на відкритій території та у металевих боксах. При цьому норми Закону України від 03.10.2019 № 157 «Про оренду державного та комунального майна», пункту 10 частини третьої статті 29 Бюджетного кодексу України, законів про державний бюджет на відповідні роки та пункту 17 Методики № 786 не застосовувались.

Внаслідок таких неефективних управлінських рішень Автобазисом не забезпечено відрахування до Державного бюджету України 30 відс. доходів, отриманих від оренди державного майна.

4.3.4. Управлінням адмінбудинками при придбанні у товариства з обмеженою відповідальністю (за договором від 27.04.2016 № 235) машини

підмітальної конвеєрно-вакуумної Dulevo 200 Quattro не виконано договірних умов, не дотримано положень статті 193 Господарського кодексу України та статті 526 Цивільного кодексу України. Оскільки Управлінням адмінбудинками не застосовано до виконавця робіт передбачених договором штрафних санкцій за прострочення термінів постачання та неналежну якість товару у сумі **1,3 млн грн**, ці кошти є недонадходженням до бюджету.

4.4. Внаслідок неефективних управлінських дій керівництва бюджетних установ та підприємств за завданням № 5, виявлено недоотримання доходів підприємств при управлінні державним майном.

4.4.1. Аудитом (під час огляду адміністративних будинків Верховної Ради України) встановлено, що фактична площа займаних приміщень окремих орендарів (за адресою: вул. Садова, 3а та вул. Грушевського, 18/2) є більшою, ніж передбачено договорами оренди. Керівництвом Управління адмінбудинками не приймалися ефективні управлінські рішення, як наслідок, у 2016–2019 роках нерезультативно використано державне майно та недоотримано доходів від договірних відносин з оренди на загальну суму **0,1 млн гривень**.

4.4.2. Неухвалення своєчасних управлінських рішень відповідальними посадовими особами ДП «ДБК», невжиття передбачених законодавством заходів з погашення (у т.ч. в судовому порядку) простроченої заборгованості, нарахування і відшкодування встановлених договорами оренди штрафних санкцій призвело до виникнення станом на 01.01.2020 дебіторської заборгованості за розрахунками за оренду приміщень (28 орендарів) у сумі **1,2 млн гривень**.

Протягом 2013–2019 років ДП «ДБК» не забезпечено ефективного оперативного управління державним майном, що призвело до недоотримання підприємством власних доходів від оренди приміщень на суму **0,05 млн гривень**.

4.4.3. Встановлено, що внаслідок прийняття неефективних управлінських рішень зменшилась наповнюваність ДП «Пансіонат «Таврійські зорі». За орієнтовними розрахунками, пансіонат за умов оптимального використання наявного ліжкового фонду та виконання планової наповнюваності може отримувати додатково **0,4 млн гривень**.

4.4.4. Протягом 2014–2015 та 2018–2019 років керівництвом Автобазис не переглядалась вартість послуг зі стоянки транспортних засобів, незважаючи на підвищення заробітної плати працівників за цей період. У результаті Автобазисом недоотримано доходів, за розрахунками, на суму **2,2 млн гривень**.

4.4.5. Керівництвом ДП «ГК «Київ» протягом 2013–2019 років не приймалися ефективні управлінські рішення, які б дозволили отримати в достатньому обсязі власні надходження від надання приміщень в оренду. Протягом 2013–2019 років ДП «ГК «Київ» надавалось в оренду приміщення площею 100 кв. м. Відповідно до укладеного договору орендна ставка, застосована ДП «ГК «Київ» для розрахунку вартості оренди приміщення, не відповідає фактичному виду діяльності орендаря. Як наслідок, протягом зазначеного періоду ДП «ГК «Київ» недоотримано доходів, за орієнтовними розрахунками, на суму **6,2 млн гривень**.

4.4.6. Керівництвом ДП «ГК «Національний» протягом 2018–2019 років не приймалися ефективні управлінські рішення, які б дозволили отримати в достатньому обсязі власні надходження від надання приміщень (за адресами: м. Київ, бул. Лесі Українки, 21-Г та вул. Липська, 5) в оренду на загальну суму **0,2 млн гривень**.

4.4.7. Протягом трьох місяців 2018 року та 2019 року відповідно до укладеного договору орендна ставка, застосована керівництвом ДП «ГК «Національний» для розрахунку вартості оренди частини приміщення (розміщення торговельних об'єктів з продажу продовольчих товарів, крім товарів підакцизної групи), не відповідає фактичному виду діяльності орендаря. Отже, протягом зазначеного періоду ДП «ГК «Національний» недоотримано власних надходжень, за орієнтовними розрахунками, на загальну суму **0,2 млн гривень**.

4.4.8. Під час огляду приміщення за адресою: м. Київ, вул. Липська, 5, встановлено, що банкомат та мобільний термінал банку розміщено ДП «ГК «Національний» без укладання договору оренди. Як наслідок, недонадходження доходів підприємства становлять, за розрахунками, **0,01 млн грн за рік**.

4.4.9. Протягом 2017–2019 років керівництвом ДП «УЖБ» не приймалися ефективні управлінські рішення щодо забезпечення отримання доходів від надання державного майна в оренду на загальну суму **0,1 млн гривень**.

4.4.9.1. Площа, яку орендар займає за договором № 23/05 за адресою: м. Київ, пров. Несторівський, 4, та розмір орендної ставки керівництвом ДП «УЖБ» визначені недостовірно, що призвело до недоотримання протягом 2017–2019 років доходів підприємства, за орієнтовними розрахунками, на загальну суму **0,1 млн гривень**.

4.4.9.2. Орендар за договором № 31/12 за адресою: м. Київ, бул. Лесі Українки, 21-А, без погодження з ДП «УЖБ» протягом 2018–2019 років використовував частину площі державного приміщення для передачі в суборенду для розміщення банкомата та мобільного терміналу, що призвело до недоотримання доходу підприємства, за орієнтовними розрахунками, у сумі **0,02 млн гривень**.

4.4.9.3. У будівлі за адресою: м. Київ, пров. Несторівський, 4, що закріплена за ДП «УЖБ», використовується 1778,7 кв. м, або 73,4 відс. площі. Решта основної та допоміжної площі (645,2 кв. м, або 26,6 відс.) не використовується, що призводить до недоотримання державним підприємством належних доходів, нераціонального використання державного майна, а також зайвих витрат на комунальні послуги.

4.5. Внаслідок неефективних управлінських дій керівництва бюджетних установ та підприємств, не дотримано вимог законодавства при відчуженні та списанні державного майна.

4.5.1. ДП «Пансіонат «Таврійські зорі» безпідставно списано придбаний тент ПВХ загальною вартістю **0,03 млн грн**, що спричинило зниження вартості необоротних активів підприємства, внесено неправдиві дані до бухгалтерського обліку та фінансової звітності та, відповідно, викривлено звітні дані, чим

порушено вимоги статей 3 та 11 Закону України від 16.07.1999 № 996 «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні».

4.5.2. За відсутності прийнятого суб'єктом управління рішення про надання згоди на списання майна, первісна (переоцінена) вартість якого становить більше як 10,0 тис. грн (20 тис. грн з 2017 року), ДП «ГК «Київ» з недотриманням вимог пункту 5 Порядку списання об'єктів державної власності, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 08.11.2007 № 1314 «Про затвердження Порядку» (далі – Порядок № 1314), при розпорядженні державним майном протягом 2013–2016 років списано необоротних активів первісною вартістю на **0,8 млн гривень**. Зазначене може мати ознаки кримінального правопорушення.

4.5.3. Аудитом встановлено у 2013–2019 роках **незаконні витрати** ДП «ГК «Національний» державного майна в загальній первісній вартості у сумі **1,3 млн гривень**.

Так, протягом 2013–2019 років керівництвом ДП «ГК «Національний» з недотриманням вимог пункту 6 Порядку відчуження об'єктів державної власності, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 06.06.2007 № 803, відчужено без прийнятого суб'єктом управління (Управлінням справами) рішення про надання згоди або дозволу на відчуження необоротних активів, первісна вартість яких становить **1,3 млн гривень**. Зазначене може мати ознаки кримінального правопорушення.

Також у 2013 році з недотриманням вимог пункту 5 Порядку № 1314 керівництвом ДП «ГК «Національний» прийнято рішення про списання необоротного активу первісною вартістю **0,01 млн грн** без прийнятого суб'єктом управління (Управлінням справами) рішення про надання згоди на списання такого майна.

4.6. Аудитом встановлено факти недотримання вимог законодавства при оформленні частини земельних ділянок.

4.6.1. Управління адмінбудинками не забезпечило реєстрації права постійного користування та відповідного бухгалтерського обліку отриманої від Управління справами в управління земельної ділянки загальною площею **1,7447 га**, на якій розташована база відпочинку «Пуща-Водиця» (**вісім садових (дачних) будинків**) загальною площею **539,8 кв. м** та балансовою вартістю **0,2 млн гривень**. За даними Державного земельного кадастру (станом на 01.01.2020) земельна ділянка бази відпочинку «Пуща-Водиця» належить до державної власності в особі Київської міської державної адміністрації і не має документального оформлення речового права постійного користування, що не відповідає вимогам статті 125 Земельного кодексу України. За орієнтовними розрахунками, ринкова вартість земельної ділянки може становити **28,9 млн гривень**.

Неприйняття управлінських рішень щодо прискорення належного документального оформлення земельної ділянки створює ризик втрати передбачених для забезпечення діяльності Верховної Ради України активів бази відпочинку «Пуща-Водиця» у загальній сумі **29,2 млн гривень**.

4.6.2. Аудитом встановлено, що цільове призначення цієї земельної ділянки – «для будівництва, експлуатації та обслуговування житлового будинку для народних депутатів та працівників апарату»³. Водночас упродовж 2015–2016 та 2018–2019 років Автобаза обліковує та використовує зазначену земельну ділянку не за цільовим призначенням, а для надання послуг зі стоянки транспортних засобів. За вказаний період Автобазою отримано доходів від надання таких послуг (за 187 договорами) на загальну суму **0,5 млн гривень**.

Крім того, внаслідок неефективних управлінських рішень Управління справами щодо використання Автобазою земельної ділянки, розташованої за адресою: м. Київ, пров. Несторівський, 11, на її утримання витрачено протягом чотирьох років (2015–2016, 2018–2019 роки) **0,6 млн грн**, тобто ці кошти використано з недотриманням вимог статті 91 Земельного кодексу України: **Управлінням справами та Автобазою не забезпечено використання цієї земельної ділянки за цільовим призначенням.**

Також на цій земельній ділянці без державної реєстрації з недотриманням вимог статті 4 Закону України від 01.07.2004 № 1952 «Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень» (далі – Закон № 1952) розміщені 6 об'єктів нерухомості.

Крім того, на земельній ділянці по вул. Є. Коновальця, 24 у м. Києві знаходиться будівля, первісною вартістю **2,1 млн грн**, яка не має державної реєстрації, чим не дотримано вимог статей 3 та 4 Закону № 1952.

Як наслідок, відсутність державної реєстрації **7 об'єктів нерухомості**, що знаходяться на балансі Автобазы, створює ризик втрати зазначеного державного майна для забезпечення діяльності Верховної Ради України.

4.6.3. У порушення статті 13 Закону України від 11.12.2003 № 1378 «Про оцінку земель» експертна грошова оцінка земельної ділянки за адресою: м. Київ, Печерський р-н, вул. Михайла Грушевського, 26/1, для відображення в бухгалтерському обліку не проводилася. У бухгалтерському обліку ДП «ГК «Київ» зазначена земельна ділянка (вартістю **0,03 млн грн**) відображена за витратами, понесеними на оформлення правовстановлюючих документів та сплату вартості послуг за експертну грошову оцінку земельної ділянки.

4.6.4. У 2013–2019 роках Апаратом та Управлінням справами не забезпечено дотримання вимог статті 42 Земельного кодексу України щодо наділення ДП «УЖБ» правами постійного користування земельними ділянками та розташованими на них багатоквартирними будинками і прибудинковими територіями. З двадцяти земельних ділянок, на яких розташовані житлові будинки, гуртожитки та нежитлова будівля, ДП «УЖБ» зареєстровано у **Державному земельному кадастрі лише три**, щодо двох з яких не визначена форма власності та об'єкт права постійного користування. **П'ять земельних ділянок**, на яких розташовані багатоквартирні житлові будинки, управителем та обслуговуючою організацією яких фактично є ДП «УЖБ», **на балансі підприємства не обліковуються.**

³ Публічна кадастрова карта України (<https://map.land.gov.ua/>), кадастровий номер 8000000000:91:152:0009.

4.7. Аудитом виявлено ряд випадків недотримання керівництвом об'єктів контролю вимог законодавства щодо оформлення речових прав на майно.

4.7.1. Управління адмінбудинками не є правокористувачем земельної ділянки бази відпочинку «Конча-Заспа» (18,668 га вартістю, за експертною оцінкою, 124,2 млн гривень). Право постійного користування цією земельною ділянкою належить Управлінню справами.

Через неприйняття Управлінням справами відповідних управлінських рішень (розпорядчих документів) **основні засоби (будівлі, споруди) бази відпочинку «Конча-Заспа» загальною балансовою вартістю 1,5 млн грн не закріплювалися за Управлінням адмінбудинками в розрізі інвентарних об'єктів.**

4.7.2. Внаслідок неефективних управлінських рішень Управлінням справами та ДП «ДБК» у 2013–2019 роках не забезпечено належного обліку прав власності та речових прав постійного користування щодо шести земельних ділянок, які за рішенням Київської міської ради та Київської міської державної адміністрації протягом 1999–2011 років було виділено ДП «ДБК» (за адресами: вул. Клеманська, 6-8, вул. Панаса Мирного, 28-а (2 ділянки), вул. Срібнокільська, 24, вул. Волинська, 10, вул. Мельникова, 53/55).

4.8. Аудитом виявлено ряд випадків недотримання вимог законодавства керівництвом Апарату та Управління справами, підприємств та установ при виплаті заробітної плати та укладанні контрактів.

4.8.1. Преміювання керівників Управління адмінбудинками здійснювалося з недотриманням Порядку преміювання керівників державних підприємств та бюджетних установ, підпорядкованих Управлінню справами⁴, без письмового рішення Керуючого справами Верховної Ради України. Заступником керівника управління–завідувачем відділу бухгалтерського обліку, планування та звітності нараховано премії керівникові Управління адмінбудинками за 2013 рік на загальну суму **0,044 млн грн**; за 2014 рік – **0,04 тис. грн**, за січень–лютий 2015 року – **0,001 млн гривень**. Подібно премію нараховано керівникові Управління адмінбудинками за лютий–липень 2015 року на загальну суму **0,01 млн гривень**. Під час проведення аудиту 03.03.2020 керівником Управління адмінбудинками повернуто зайво нараховані кошти у сумі **0,004 млн гривень**.

4.8.2. З недотриманням вимог частини третьої статті 24 Кодексу законів про працю України через 8,5 місяців після підписання контракту Управлінням справами видано розпорядження від 27.12.2016 № 140 про призначення на посаду директора ДП «ГК «Київ». Фактично за цей період ДП «ГК «Київ» з недотриманням вимог законодавства нараховано зазначеній особі заробітної плати в сумі **0,1 млн гривень**.

Без видання відповідного розпорядження у квітні та травні 2016 року керівникові підприємства нараховувалися з недотриманням умов контракту місячні премії в розмірі **0,004 млн грн та 0,006 млн гривень**. Виплата в сумі **0,010 млн грн** є незаконною, оскільки здійснена без достатніх правових підстав.

⁴ Затверджено розпорядженням Управління справами від 22.12.2015 № 92.

У зв'язку з тим, що в додаткових угодах від 27.12.2016 № 1 та від 15.03.2017 № 2 до контракту від 14.04.2016 № 13/02-10, укладеного з директором ДП «ГК «Київ», дату набрання чинності не визначено (згідно з Цивільним кодексом України такі угоди набирають чинності з дати укладання), керівникові підприємства за грудень 2016 року та березень 2017 року з недотриманням вимог законодавства виплачено премії загалом на суму **0,002 млн гривень**.

4.8.3. У 2013–2015 роках керівникові ДП «ГК «Національний» без видання відповідного розпорядження Управління справами, передбаченого Порядком преміювання керівників державних підприємств та установ, що належать до сфери управління Управління справами, нараховувалися з недотриманням вимог пункту 3.2 контракту⁵ місячні премії на загальну суму **0,004 млн гривень**.

4.9. Аудитом виявлено цілий ряд інших порушень та недоліків, допущених керівництвом бюджетних установ та підприємств, що призвели до негативних наслідків фінансово-господарської діяльності об'єктів контролю.

4.9.1. Протягом 2013–2019 років робочі кабінети в адміністративних приміщеннях Верховної Ради України використовувалися згідно з порядками, затвердженими розпорядженнями Керівника Апарату (від 17.10.2012 № 4412) та Першого заступника Керівника Апарату – керуючого справами (від 07.06.2018 № 110).

Аудитом встановлено, що за відсутності у цих порядках відповідних регламентів, а також окремих розпорядчих рішень Апарату і Управління справами, в адміністративних приміщеннях Верховної Ради України розміщувалися сторонні установи й організації, витрати яких зі споживання комунальних послуг на суму **0,3 млн грн** було **неекономно** покрито **Управлінням адмінбудинків** за рахунок бюджетних коштів.

4.9.2. Питання розміщення структурних підрозділів Верховної Ради України в приміщеннях, орендованих у сторонніх установ і організацій, є неврегульованим.

Так, за наявності значної кількості вільних площ в адміністративних приміщеннях Верховної Ради України, протягом 2013–2019 років **Управлінням адмінбудинками** **неекономно** витрачено **1,6 млн грн** бюджетних коштів на оренду та утримання приміщення по вул. Лютеранській, 28а, що належить до комунальної власності. При цьому із загальної суми **0,6 млн грн** витрачено з **недотриманням вимог законодавства** (протягом 2013–2015 років та у січні 2016 року) через неврегулювання **Управлінням адмінбудинками** з орендодавцем розміру орендної плати, розрахованого останнім з порушенням нормативних актів Київської міської ради.

4.9.3. ДП «Ідальня» службові приміщення в адміністративних будинках Верховної Ради України надано відповідно до розпорядження Керівника Апарату від 26.05.2008 № 6059, проте не визначено умови забезпечення приміщеннями – на платній або безоплатній основі.

⁵ Премія за підсумками роботи за квартал відповідно до умов, показників та розмірів преміювання, затверджених уповноваженим органом управління.

Без укладання договорів оренди з Управлінням адмінбудинками на використання приміщень Верховної Ради України, ДП «Їдальня» загалом займає **2454,35 кв. м у семи адміністративних будівлях**. Протягом 2013–2019 років внаслідок прийняття Апаратом неефективних управлінських рішень Управлінням адмінбудинками (за орієнтовними розрахунками) **використано неекономно** бюджетних коштів на суму **5,9 млн грн** (комунальні послуги).

4.9.4. По вул. Садова, 3а та Банкова, 5-7 розміщено підрозділ (пожежна частина) Державної служби України з надзвичайних ситуацій (далі – ДСНС), який займає приміщення загальною площею 124,6 кв. м.

За орієнтовними розрахунками, на покриття витрат ДСНС з опалення приміщень, водо- та електропостачання протягом 2013–2019 років **Управлінням адмінбудинками непродуктивно** використано бюджетних коштів на загальну суму **0,2 млн гривень**.

4.9.5. У 2013–2019 роках адміністративний восьмиповерховий будинок, розташований за адресою: провулок Рильський, 8 (загальна площа 1547 кв. м), не експлуатувався у зв'язку з необхідністю проведення ремонту, однак на його утримання (опалення, освітлення, водопостачання) використано кошти загального фонду держбюджету. Внаслідок неприйняття відповідних управлінських рішень **Управлінням адмінбудинками** та уповноваженим органом управління державним майном Верховної Ради України загалом **нерезультативно** використано **1,1 млн гривень**.

4.9.6. На виготовлення проектно-кошторисної документації з реконструкції теплового пункту в адміністративному будинку по вул. Банковій, 5-7 **Управлінням адмінбудинками** у 2016 році витрачено 0,1 млн грн бюджетних коштів. Проектом передбачалася заміна морально застарілого та технічно зношеного обладнання на сучасне енергоефективне зі встановленням дороговартісних сонячних колекторів, але через відсутність фінансування у 2016–2018 роках зазначений проект не вдалось реалізувати. Таким чином, бюджетні кошти у сумі **0,1 млн грн використано непродуктивно**.

4.9.7. У ДП «Пансіонат «Таврійські зорі» не використовується з 2013 року медичне обладнання загальною вартістю **0,06 млн грн** та з 2018 року – медичне стоматологічне обладнання на загальну суму **0,05 млн грн** у зв'язку з ненаданням таких послуг, що свідчить про **нерезультативне** використання державного майна.

4.9.8. Автобазою у 2013–2019 роках надавалися послуги з ремонту транспортних засобів для потреб фізичних осіб відповідно до укладених нарядів-замовлень, які є договорами про технічне обслуговування і ремонт транспортного засобу, що оформлювалися із недотриманням вимог статті 25 Закону України «Про автомобільний транспорт». Зазначене унеможливило здійснення контролю за проведенням працівниками Автобазу ремонтних робіт в частині використання автозапчастин замовника. У такий спосіб Автобазою протягом 2013–2019 років надано послуг з **недотриманням вимог законодавства** на суму **0,8 млн гривень**.

4.9.9. З недотриманням вимог пункту 1.1.1 Положення про порядок закріплення та використання автомобілів у Верховній Раді України,

затвердженого розпорядженням Голови Верховної Ради України від 04.12.2006 № 1246 (далі – Положення № 1246), автотранспортом забезпечувалися сторонні особи. У результаті **Автобазою** за цей період з **недотриманням вимог законодавства витрачено 1,3 млн гривень.**

4.9.10. У 2013–2019 роках **Автобаза**, керуючись Положенням № 1246, надала ДП «**Їдальня**» безоплатні послуги з транспортного обслуговування автомобілями та водіями на суму **2,8 млн гривень.**

Подібно у 2013–2016 роках таке обслуговування мала і редакція журналу Верховної Ради **України «Віче» (0,3 млн гривень).**

Зазначене призвело до **непродуктивних витрат Автобази** на загальну суму **3,1 млн гривень.**

4.9.11. З недотриманням вимог пункту 17 Порядку № 228 обсяги надходжень до спеціального фонду у проєктах кошторисів **Автобази** на 2013–2017 роки на загальну суму **19,5 млн грн не обґрунтовані відповідними розрахунками, що є порушенням бюджетного законодавства відповідно до пункту 16 частини першої статті 116 Бюджетного кодексу України.**

Згідно з пунктом 2 частини першої статті 117 Бюджетного кодексу України за таке порушення застосовується захід впливу у вигляді зупинення операцій з бюджетними коштами, який протягом 2013–2019 років уповноваженими на це органами влади не застосовувався.

4.9.12. У приміщенні пральні ДП «**ГК «Національний»** (м. Київ, бул. Л. Українки, 21-Г) розташовано приватний фітнес-клуб, загальна площа приміщення – **597,8 кв. м**, загальна площа орендованих приміщень – **509,1 кв. м.**

У цьому приміщенні орендарем зроблено ремонт за власні кошти. Згідно з технічними паспортами Київського міського бюро технічної інвентаризації та реєстрації права власності станом на 20.12.2007 та 30.01.2017 будівлю суттєво перепланували, що може свідчити про проведення капітального ремонту, який з ДП «**ГК «Національний»** не погоджувався.

Відповідно до частини третьої статті 18¹ Закону України від 10.04.1992 № 2269 «Про оренду державного та комунального майна» орендар має право відремонтувати майно, зарахувавши вартість ремонту в рахунок орендної плати, або вимагати відшкодування вартості ремонту. У разі розірвання договору оренди **існує ризик втрати коштів державного підприємства** на відшкодування вартості капітального ремонту, оскільки інше не передбачено умовами договору.

4.9.13. У договорах про надання послуг зі стоянки транспортних засобів передбачено дотримання замовником правил користування стоянкою, які регламентують організацію та порядок надання послуг із розміщення транспортних засобів на автостоянці. В той же час **Автобаза** укладала договори та надавала право юридичним і фізичним особам користуватися державним майном без затвердження таких правил. Як наслідок, Автобазою отримано доходів з порушенням договірних умов та положень статті 193 Господарського кодексу України на суму **2,8 млн грн**, тобто з **недотриманням норм законодавства.**

Журналів обліку транспортних засобів та електронних засобів фіксації в'їзду та виїзду під час огляду Автобази не виявлено. Отже, отримання послуг зі стоянки транспортних засобів здійснюється без належного контролю.

4.10. Протягом 2013–2019 років кошториси **Управління адмінбудинками** та зміни до них затверджувалися керівництвом Управління справами, що не відповідає вимогам пункту 1 частини другої статті 22 Бюджетного кодексу України: згідно із законами про державний бюджет на 2013–2019 роки головним розпорядником бюджетних коштів за КПКВК 0111020 є Апарат, а не Управління справами.

Зазначене зумовлено **правовою колізією**, оскільки відповідно до Положень про Управління справами Апарату Верховної Ради України, затверджених розпорядженнями Голови Верховної Ради України від 12.07.2004 № 820 та від 05.10.2015 № 1371, Управління справами має право здійснювати повноваження головного розпорядника бюджетних коштів, виділених на здійснення повноважень Верховної Ради України та її Апарату.

4.11. Аудитом встановлено, що в **Управлінні адмінбудинками, на Автобазі, ДП «ДБК», ДП «Пансіонат «Таврійські зорі», ДП «ГК «Київ», ДП «ГК «Національний», ДП «Їдальня», ДП «УЖБ»** не створено структурних підрозділів внутрішнього аудиту. Заходи контролю протягом 2013–2019 років не здійснювались. **Система внутрішнього контролю не функціонує.**

4.12. Під час аудиту виявлено два факти, які можуть мати ознаки порушень, пов'язаних з корупцією: директорами ДП «ГК «Київ» та ДП «ГК «Національний» не дотримано вимог Закону України від 14.10.2014 № 1700 «Про запобігання корупції» (далі – Закон № 1700).

4.12.1. Протягом 2018–2019 років директором ДП «ГК «Київ» тричі отримувалась безвідсоткова позика на загальну суму **0,4 млн грн**, надання якої передбачалось всім працівникам відповідно до колективного договору.

Водночас повідомлення про суттєві зміни у майновому стані директора ДП «ГК «Київ» у зв'язку з отриманням у березні 2019 року поворотної фінансової допомоги на суму **0,2 млн грн** (перераховані 04.03.2019), це сума, що перевищує 50 прожиткових мінімумів, встановлених для працездатних осіб на 1 січня відповідного року, немає в Єдиному державному реєстрі декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування. Це може мати ознаки порушень, пов'язаних з недотриманням вимог Закону № 1700.

4.12.2. Виявлено, що між директором ДП «ГК «Національний» та працівником цього підприємства можуть існувати родинні зв'язки. Директор підписував протягом 2013–2019 років організаційно-розпорядчі документи, які мали наслідком виплату заробітної плати цій особі. Зазначені факти можуть мати ознаки скоєння корупційного правопорушення у зв'язку з недотриманням вимог Закону № 1700. Розгляд питання про можливе вчинення директором ДП «ГК «Національний» правопорушення, передбаченого статтею 172-2 Кодексу України про адміністративні правопорушення, належить до

компетенції Національної поліції України, відповідні матеріали передані під час аудиту до цього органу.

За результатами обговорення та на підставі викладеного Рахункова палата

В И Р І Ш И Л А:

1. Звіт про результати аудиту ефективності використання коштів державного бюджету та управління державним майном Апаратом Верховної Ради України, що мають фінансові наслідки для державного бюджету, затвердити.

2. Поінформувати Верховну Раду України про результати аудиту ефективності використання коштів державного бюджету та управління державним майном Апаратом Верховної Ради України, що мають фінансові наслідки для державного бюджету, **і рекомендувати:**

– затвердити у спосіб, визначений частиною третьою статті 7 Регламенту Верховної Ради України, затвердженого Законом України від 10.02.2010 № 1861, Положення про Апарат Верховної Ради України, передбачивши надання правового статусу юридичної особи;

– вжити заходів щодо забезпечення дотримання вимоги частини четвертої статті 7 Регламенту Верховної Ради України, затвердженого Законом України від 10.02.2010 № 1861-VI, згідно з якою кошторис Верховної Ради України на наступний рік затверджується Верховною Радою України під час прийняття проекту закону про Державний бюджет України на наступний рік у другому читанні за висновками комітетів, до предмета відання яких належать питання регламенту і бюджету;

– законодавчо визначити сутність та форму кошторису Верховної Ради України, звіту про виконання кошторису Верховної Ради України, процедуру їх затвердження;

– з метою запровадження чітких правових норм щодо отримання народними депутатами України коштів для оренди житла або винайму готельного номера та усунення ризику отримання ними таких коштів без належних правових підстав, при підготовці законопроекту «Про внесення змін до статті 35 Закону України «Про статус народного депутата України» (щодо права народних депутатів України, які не забезпечені житлом у місті Києві, на отримання коштів для компенсації вартості його оренди (винайму)), передбаченого Планом законопроектної роботи Верховної Ради України на 2020 рік, затвердженим постановою Верховної Ради України від 16.06.2020 № 689, врахувати необхідність визначення безпосередньо у цьому Законі детального механізму здійснення таких виплат або затвердження Верховною Радою України (або іншим органом у разі визначення в Законі) окремого порядку їх здійснення, передбачивши:

- чіткий перелік документів для підтвердження права у народного депутата України на отримання коштів для оренди житла або винайму готельного номера;

- періодичне оновлення народним депутатом України документів, які надають право на отримання коштів для оренди житла або винайму готельного номера, а також інформування Апарату в разі зміни обставин, які вказують на необхідність припинення здійснення таких виплат;
- вжити заходів щодо розроблення та прийняття закону України про оплату праці у державному секторі як системного законодавчого акта для всебічного врегулювання питань оплати праці в державному секторі;
- розглянути питання вдосконалення механізму відбору претендентів на присудження премії за внесок молоді у розвиток парламентаризму, місцевого самоврядування, визначеного положенням про вказану премію, в частині визначення критеріїв відбору, процедури оцінки досягнень та результатів;
- привести у відповідність норми законів України «Про правовий режим майна, що забезпечує діяльність Верховної Ради України», «Про управління об'єктами державної власності» і відповідні підзаконні акти у частині відчуження та списання державного майна, що забезпечує діяльність Верховної Ради України.

3. Рішення Рахункової палати та Звіт надіслати Апарату Верховної Ради України і рекомендувати:

- забезпечити приведення Положення про Апарат Верховної Ради України у відповідність із вимогами частини третьої статті 7 Регламенту Верховної Ради України, затвердженого Законом України від 10.02.2010 № 1861-VI, щодо його затвердження постановою Верховної Ради України;
- після затвердження Положення про Апарат Верховної Ради України із наданням Апарату правового статусу юридичної особи здійснити його реєстрацію в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань,
- з метою вдосконалення існуючої системи внутрішнього контролю та сприяння ідентифікації й оцінці ризиків, а також реагуванню на них розробити та затвердити нормативні документи щодо внутрішнього середовища, управління ризиками, здійснення заходів внутрішнього контролю, інформаційного та комунікаційного обміну, моніторингу, порядку взаємодії між структурними підрозділами, що підвищить спроможність внутрішнього контролю своєчасно попереджати, виявляти та виправляти порушення та помилки;
- забезпечити створення ефективної системи внутрішнього контролю та аудиту на державних підприємствах та в бюджетних установах, що належать до сфери управління Апарату та Управління справами;
- забезпечити виконання постанови Кабінету Міністрів України від 28.09.2011 № 1001 «Деякі питання здійснення внутрішнього аудиту та утворення підрозділів внутрішнього аудиту» в частині підпорядкованості та звітування керівника підрозділу внутрішнього аудиту безпосередньо керівнику державного органу, а також розглянути питання створення підрозділів внутрішнього аудиту в бюджетних установах сфери управління Апарату та Управління справами;
- забезпечити підписання декларації внутрішнього аудиту з керівником підрозділу внутрішнього аудиту, як це передбачено пунктом 5-1 Порядку

здійснення внутрішнього аудиту та утворення підрозділів внутрішнього аудиту, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 28.09.2011 № 1001 «Деякі питання здійснення внутрішнього аудиту та утворення підрозділів внутрішнього аудиту»;

- забезпечити проведення у передбачений законодавством спосіб державної реєстрації речових прав на нерухоме майно та державної реєстрації земельних ділянок;

- забезпечити дотримання порядку та термінів подання, розгляду і затвердження документів, що застосовуються в процесі виконання бюджету;

- забезпечити здійснення своєчасного і належного аналізу невикористаних бюджетних асигнувань та ініціювання, у разі необхідності, їх перерозподілу;

- розглянути результати аудиту, розробити план заходів з усунення порушень та недоліків, виявлених Рахунковою палатою, та поінформувати Рахункову палату про заплановані та вжиті заходи, як це визначено Законом України «Про Рахункову палату».

за завданням № 1 (член Рахункової палати, відповідальний за Звіт, Невідомий В. І.)

- розглянути питання про видання локального нормативного акта щодо удосконалення існуючої системи планування видатків державного бюджету, а також розроблення механізму підготовки та прийняття управлінських рішень щодо ініціювання перед Міністерством фінансів України перерозподілу бюджетних коштів у разі їх невикористання;

- посилити контроль за процесом планування видатків та гарантувати включення до бюджетних запитів лише обґрунтованої потреби в бюджетних коштах, у тому числі підприємств, установ та організацій, що входять до сфери управління Апарату та Управління справами, які зобов'язані надавати головному розпорядникові бюджетних коштів детальні розрахунки потреби, що базуються на кількості необхідних товарів (робіт, послуг) та вартості за їх одиницю;

- посилити контроль за своєчасністю затвердження паспортів бюджетних програм та внесення змін до них;

- забезпечити здійснення своєчасного і належного аналізу невикористаних бюджетних асигнувань та ініціювання за необхідності перед Міністерством фінансів України їх перерозподілу на інші цілі;

- привести планування та використання коштів державного бюджету за бюджетними програмами за КПКВК 0111010 та 0111020 у відповідність до завдань бюджетних програм. Так, зокрема, видатки на здійснення капітального та реставраційного ремонтів повинні плануватись та проводитись за КПКВК 0111020 незалежно від об'єктів;

- розширити перелік результативних показників щодо КПКВК 0111010 для забезпечення комплексної оцінки досягнення мети і виконання завдань бюджетної програми;

– вирішити питання про доцільність перебування в Єдиному реєстрі об'єктів державної власності Державного дочірнього підприємства «Державний департамент по забезпеченню та контролю за використанням матеріально-технічних ресурсів південно-східного регіону України», яке перебуває у стані припинення діяльності з 26.01.2006 та за яким відповідно до даних Управління справами не обліковується державне майно.

за завданням № 2 (член Рахункової палати, відповідальний за Звіт, Богун В. П.)

- дотримуватись вимог чинного законодавства при затвердженні штатних розписів та внесенні змін до них;

- забезпечити планування Управлінням справами видатків на оплату праці згідно з об'єктивною потребою в бюджетних коштах;

- забезпечити своєчасне надання Управлінням справами на розгляд Верховної Ради України проектів кошторисів Верховної Ради України;

- забезпечити дотримання вимог законодавства з питань оплати праці, врегулювання таких питань внутрішніми розпорядчими актами при нарахуванні та виплаті заробітної плати народним депутатам України, їх помічникам-консультантам і працівникам Апарату, у тому числі визначення порядку встановлення премій помічникам-консультантам народних депутатів України залежно від особистого внеску цих працівників у загальні результати роботи;

- привести Порядок застосування стимулюючих виплат державним службовцям Апарату Верховної Ради України, затверджений розпорядженням Першого заступника Керівника Апарату від 22.03.2019 № 420-к, у частині встановлених вимог до посад у відповідність із критеріями, визначеними у Положенні про застосування стимулюючих виплат державним службовцям, затвердженому постановою Кабінету Міністрів України від 18.01.2017 № 15 «Питання оплати праці працівників державних органів»;

- визначити порядок встановлення надбавок працівникам Апарату, що виконують функції з обслуговування;

- забезпечити належну організацію Управлінням справами внутрішнього контролю з метою запобігання ризикам при прийнятті управлінських рішень з питань оплати праці;

- забезпечити прийняття своєчасних та обґрунтованих управлінських рішень при встановленні працівникам посадових окладів, надбавок, доплат, стимулюючих та інших видів виплат і допомоги;

- забезпечити нарахування Управлінням справами премій помічникам-консультантам народних депутатів України за наявності необхідних обґрунтувань щодо розмірів їх преміювання залежно від особистого внеску цих працівників у загальні результати роботи;

- забезпечити дотримання Управлінням справами вимог чинних нормативно-правових актів та застосування належних заходів внутрішнього контролю при складанні табелів обліку використання робочого часу, у тому числі щодо їх підписання працівником кадрової служби, як це передбачено типовою формою

табеля обліку використання робочого часу (форма № П-5), затвердженою наказом Державного комітету статистики України від 05.12.2008 № 489 «Про затвердження типових форм первинної облікової документації зі статистики праці»;

- забезпечити виконання штатними працівниками покладених на Апарат завдань і функцій та вирішення питання заповнення вакантних посад з метою уникнення залучення фізичних осіб на договірній основі до виконання функціональних обов'язків штатних працівників;

- дотримуватись вимог законодавства при укладанні правочинів з фізичними особами;

- не допускати утворення дебіторської заборгованості.

за завданням № 3 (член Рахункової палати, відповідальний за Звіт, Яремчук І. М.)

- вжити дієвих заходів щодо належної організації планування показників проекту державного бюджету на відповідний рік, зокрема в частині обґрунтованості видатків та повноти розрахунків;

- забезпечити покриття витрат, пов'язаних з організацією та наданням послуг, що надаються бюджетними установами згідно із законодавством, за рахунок надходжень від плати за такі послуги.

за завданням № 4 (член Рахункової палати, відповідальний за Звіт, Огонь Ц. Г.)

- запровадити належний внутрішній контроль за формуванням установами, що належать до сфери управління Апарату, проектів кошторисів при визначенні потреби у коштах з відповідними розрахунками; не допускати прийняття кошторисів, не обґрунтованих належними розрахунками за кожним КЕКВ, затвердження сум, не підтверджених економічними обґрунтуваннями;

- забезпечити своєчасне приведення статутів (положень) установ та підприємств, що належать до сфери управління Апарату, у відповідність із чинним законодавством, їх оприлюднення, а також оприлюднення даних діяльності та фінансової звітності цих установ і підприємств;

- вивчити питання організації основної діяльності Інституту законодавства у зв'язку з новими викликами і завданнями, що постали перед Верховною Радою України;

- забезпечити ефективний контроль за дотриманням установами та підприємствами, що належать до сфери управління Апарату, вимог законодавства про публічні закупівлі з метою запобігання порушенням у цій сфері;

- вжити заходів для впровадження у 2020 році нової системи електронного документообігу у повному обсязі;

- переглянути структуру і штатний розпис Апарату з метою їх оптимізації у зв'язку із запровадженням нової системи електронного документообігу;

- забезпечити приведення умови договору оренди приміщень з Парламентським видавництвом у відповідність із вимогами чинного

законодавства в частині визначення розміру орендної плати;

- забезпечити розроблення та прийняття порядку розподілу надання телеканалом «Рада» ефірного часу представникам депутатських фракцій (депутатських груп) і позафракційним народним депутатам України згідно з належним обліком використання ефірного часу.

за завданням № 5 (член Рахункової палати, відповідальний за Звіт, Іванова І. М.)

– розглянути питання про оптимізацію земельних ділянок, використання приміщень та площ, структуру управління державними підприємствами та бюджетними установами, що знаходяться у віданні, з огляду на основні завдання та функції, покладені на Апарат та Управління справами;

– привести у відповідність до чинних норм законодавства статuti державних підприємств;

– переглянути умови контрактів з керівниками державних підприємств, які входять до сфери управління Управління справами, та узгодити їх із законодавством;

– розглянути питання про проведення службових розслідувань за фактами виявлених порушень щодо недотримання вимог законодавства, зокрема з питань публічних закупівель;

щодо Управління адмінбудинків:

– розглянути питання про можливість збільшення обсягу бюджетних коштів на капітальні видатки для виконання Управлінням адмінбудинками визначених функцій;

– з метою належного управління державним майном, що відповідно до законодавства знаходиться на балансі або у віданні Верховної Ради України та забезпечує її діяльність, переглянути існуючі порядки, зокрема, з питань передачі в оренду адміністративних приміщень Верховної Ради України та оренди приміщень сторонніх підприємств, установ і організацій;

– вирішити питання про право постійного користування земельною ділянкою бази відпочинку «Конча-Заспа» та відображення у бухгалтерському обліку;

щодо ДП «Їдальня»:

– підготувати проєкт розпорядчого акта для врегулювання питання розміщення ДП «Їдальня» в адміністративних приміщеннях Верховної Ради України;

щодо Автобази:

– вжити заходів для укладання зі сторонніми особами договорів про оренду місць стоянки транспортних засобів у металевих боксах відповідно до вимог законодавства;

– розглянути питання про внесення змін до Положення про порядок закріплення та використання автомобілів у Верховній Раді України, затвердженого розпорядженням Голови Верховної Ради України від 04.12.2006 № 1246, щодо

транспортного обслуговування автомобілями та водіями ДП «Їдальня», сторонніх фізичних і юридичних осіб;

– вжити заходів щодо оформлення права землекористування на земельну ділянку за адресою: м. Київ, пров. Несторівський, 11, та використання за цільовим призначенням, а також вирішити питання про оформлення державної реєстрації речових прав на 6 об'єктів нерухомого майна, розташованих за цією адресою, або передачі земельної ділянки з балансу Автобази на баланс іншої юридичної особи;

– вжити заходів із забезпечення державної реєстрації речових прав на об'єкт нерухомого майна, розташований за адресою: м. Київ, вул. Є. Коновальця, 24;

щодо ДП «ДБК»:

– розглянути питання про забезпечення належного обліку прав власності та речових прав постійного користування земельними ділянками ДП «ДБК»;

– вжити заходів щодо сплати ДП «ДБК» до доходів державного бюджету відрахувань від оренди державного майна та земельного податку до відповідних бюджетів;

щодо ДП «УЖБ»:

– узгодити з вимогами законодавства питання державної реєстрації речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень на приміщення громадського призначення, вбудовані у житлові будинки, нежитлові приміщення та гуртожитки;

щодо ДП «ГК «Київ», ДП «ГК «Національний», ДП «УЖБ», ДП «ДБК», ДП «Їдальня»:

– розглянути питання про проведення перевірки фінансово-господарської діяльності;

– при підписанні розпорядчих документів та контрактів, що стосуються виплат керівництву державних підприємств, забезпечити дотримання норм законодавства.

Управлінню справами Апарату Верховної Ради України:

за завданням № 3 (член Рахункової палати, відповідальний за Звіт, Яремчук І. М.)

- розробити та затвердити:

➤ порядок внутрішнього складського обліку матеріальних цінностей при передачі матеріально відповідальним особам Апарату та/або Управління справами та підпорядкованим підприємствам, установам, організаціям зі складу в межах головного розпорядника;

➤ розпорядчий документ щодо списання морально застарілих матеріальних цінностей та матеріальних цінностей, що втратили споживчі властивості;

➤ розпорядчі документи щодо передачі незавершених капітальних інвестицій в основні засоби на баланси балансоутримувачів;

- план введення в експлуатацію товарно-матеріальних цінностей з метою відображення достовірних даних у бухгалтерському обліку;
- порядок оприбуткування готівки в касі та порядок розрахунку ліміту каси;
- порядок ведення претензійно-позовної роботи;
- внести зміни до:
 - Положення про порядок підготовки і оформлення документів щодо службових відряджень в межах України та за кордон, затвердженого розпорядженням Голови Верховної Ради України від 06.06.2000 № 490, в частині посилення контролю за дотриманням вимог законодавства щодо використання коштів на відрядження в межах України та за кордон;
 - Порядку здійснення закупівель товарів, робіт і послуг та укладання договорів, затвердженого розпорядженням Першого заступника Керівника Апарату Верховної Ради України від 07.11.2018 № 233, в частині посилення контролю за дотриманням вимог законодавства та доповнити розділом щодо здійснення закупівель у сфері інформаційно-телекомунікаційних технологій;
 - вжити заходів щодо забезпечення належних умов зберігання державного майна;
 - посилити контроль за обов'язковим підтвердженням детальними розрахунками кожної статті видатків у кошторисах;
 - запровадити та узгодити із вимогами законодавства здійснення внутрішнього контролю в Апараті та підпорядкованих установах як системного управлінського процесу для самостійного виявлення ризиків та запобігання їх негативному впливу на досягнення мети та стратегічних цілей;
 - переглянути та скорегувати стратегічний та операційний плани діяльності з внутрішнього аудиту щодо включення контрольних заходів з ефективності використання бюджетних коштів за бюджетними програмами;
 - забезпечити підпорядкованість керівника підрозділу внутрішнього аудиту безпосередньо Керівникові Апарату;
 - підписати декларацію внутрішнього аудиту з керівником підрозділу внутрішнього аудиту згідно з пунктом 5-1 Порядку здійснення внутрішнього аудиту та утворення підрозділів внутрішнього аудиту, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 28.09.2011 № 1001 «Деякі питання здійснення внутрішнього аудиту та утворення підрозділів внутрішнього аудиту»;
 - забезпечити навчання (підвищення кваліфікації) осіб, які залучаються до проведення публічних закупівель.

4. Рішення Рахункової палати та Звіт надіслати Автобазі Управління справами Апарату Верховної Ради України; Державному підприємству «Управління житловими будинками» Управління справами Апарату Верховної Ради України; Державному підприємству «Готельний комплекс «Національний» Управління справами Апарату Верховної Ради України»; Державному підприємству «Готельний комплекс «Київ» Управління справами Апарату Верховної Ради України»; Державному підприємству «Їдальня Управління справами Апарату Верховної Ради України»; Державному підприємству «Державний будівельний комбінат Управління справами Апарату Верховної Ради України»; Державному підприємству «Редакція газети «Голос України»; Державному підприємству «Парламентський

телеканал «Рада»; Державному підприємству – Видавництво Верховної Ради України (Парламентське видавництво); Інституту законодавства Верховної Ради України; Державному підприємству «Пансіонат матері та дитини «Гаврійські зорі» Управління справами Апарату Верховної Ради України»; Управлінню адміністративними будинками Управління справами Апарату Верховної Ради України для вжиття заходів щодо усунення виявлених під час аудиту порушень і недоліків та **рекомендувати**:

- розглянути результати аудиту, розробити план заходів з усунення виявлених Рахунковою палатою порушень та недоліків і поінформувати Рахункову палату у визначені Законом України «Про Рахункову палату» строки;

Управлінню адміністративними будинками Управління справами Апарату Верховної Ради України:

- вжити заходів щодо забезпечення ефективного використання бюджетних коштів за КПКВК 0111020 «Обслуговування та організаційне, інформаційно-аналітичне, матеріально-технічне забезпечення діяльності Верховної Ради України»;

- вжити заходів щодо збільшення наповнення доходів спеціального фонду бюджету установи за рахунок оптимального використання (оренди) державного майна, яке знаходиться у сфері управління;

- вжити заходів щодо введення в експлуатацію системи диспетчеризації інженерних мереж та контролю доступу до адміністративних будівель Верховної Ради України;

- забезпечити дотримання законодавства у сфері публічних закупівель у частині, що стосується забезпечення потреб Управління адмінбудинками;

- вжити заходів щодо відшкодування зайво нарахованої додаткової заробітної плати (премії);

- при нарахуванні заохочувальних виплат керівництву Управління адмінбудинками забезпечувати дотримання норм, встановлених Апаратом;

- забезпечити безумовне виконання умов договорів щодо постачання товарно-матеріальних цінностей, виконання будівельних робіт тощо;

- вжити заходів для документального оформлення права користування основними засобами Управління адмінбудинками, зокрема щодо капітальних будівель бази відпочинку «Конча-Заспа»;

- забезпечити інвентаризацію договірних взаємовідносин з орендарями адміністративних приміщень Верховної Ради України та узгодити їх з чинним законодавством;

- унормувати взаємовідносини Управління адмінбудинками з державними підприємствами, бюджетними установами та організаціями, зокрема ДП «Ідальня», підрозділами Державної служби України з надзвичайних ситуацій, громадськими організаціями, в частині забезпечення належного використання державного майна;

- вжити заходів щодо подальшого використання адміністративної будівлі за адресою: м. Київ, пров. Рильський, 8, для забезпечення діяльності Верховної Ради України;
- при здійсненні планування та використання бюджетних коштів дотримуватись вимог бюджетного законодавства;
- притягнути до дисциплінарної відповідальності посадових осіб, винних у виявлених аудитором порушеннях та недоліках.

Автобазі Управління справами Апарату Верховної Ради України:

- переглянути калькуляції витрат на послуги закритої та відкритої стоянок транспортних засобів;
- вжити заходів щодо забезпечення укладання зі сторонніми особами договорів про оренду місць стоянки транспортних засобів у металевих боксах;
- ініціювати перед Управлінням справами внесення змін до Положення про порядок закріплення та використання автомобілів у Верховній Раді України, затвердженого розпорядженням Голови Верховної Ради України від 04.12.2006 № 1246, щодо транспортного обслуговування ДП «Ідальня» автомобілями та водіями;
- забезпечити за дорученням Управління справами проведення державної реєстрації речових прав на об'єкт нерухомого майна, розташований за адресою: м. Київ, вул. Є. Коновальця, 24;
- вжити заходів щодо встановлення дієвої системи обліку в'їзду (виїзду) транспортних засобів на територію Автобазі;
- разом з Управлінням справами вирішити питання про доцільність подальшого використання земельної ділянки та 6 об'єктів нерухомості, що розташовані за адресою: м. Київ, пров. Несторівський, 11.

Державному підприємству «Пансіонат матері та дитини «Таврійські зорі» Управління справами Апарату Верховної Ради України:

- при списанні державного майна дотримуватися вимог законодавства;
- створити умови для ефективного використання медичного обладнання;
- вжити заходів щодо збільшення надходжень до доходів підприємства шляхом забезпечення якості та ефективності надання платних послуг.

Державному підприємству «Державний будівельний комбінат» Управління справами Апарату Верховної Ради України:

- забезпечити дотримання законодавства при використанні бюджетних коштів та застосуванні процедур публічних закупівель;
- дотримуватись вимог статті 73¹ Господарського кодексу та статуту під час укладання правочинів, а саме погоджувати правочини з уповноваженим органом управління;
- забезпечити належний бухгалтерський облік відповідно до вимог законодавства, зокрема в частині обліку незавершених капітальних інвестицій, товарно-матеріальних цінностей тощо;
- в бухгалтерському обліку відобразити шість земельних ділянок, які за рішенням Київської міської ради та Київської міської державної адміністрації

протягом 1999–2011 років були виділені ДП «ДБК» (за адресою: м. Київ, вул. Клеманська, 6-8, вул. Панаса Мирного, 28-а (2 ділянки), вул. Срібнокільська, 24, вул. Волинська, 10, вул. Мельникова, 53/55);

- забезпечити виконання зобов'язань щодо перерахування до місцевого бюджету належних сум земельного податку;
- забезпечити відрахування до державного бюджету доходів, отриманих від оренди державного майна;
- активізувати претензійно-позовну роботу з питань погашення дебіторської заборгованості, нарахувань і відшкодувань, штрафних санкцій, передбачених договорами оренди;
- притягнути до дисциплінарної відповідальності посадових осіб, винних у виявлених аудитором порушеннях та недоліках.

Державному підприємству «Готельний комплекс «Київ» Управління справами Апарату Верховної Ради України:

- при списанні державного майна дотримуватися вимог законодавства та забезпечувати погодження з уповноваженим органом управління;
- вжити заходів щодо відшкодування коштів, одержаних з недотриманням вимог законодавства;
- вжити заходів щодо перегляду усіх договорів оренди з урахуванням ставок, визначених додатком 2 до Методики № 786.

Державному підприємству «Готельний комплекс «Національний» Управління справами Апарату Верховної Ради України:

- при відчуженні державного майна дотримуватися вимог законодавства та забезпечувати здійснення відчуження майна на підставі відповідного рішення суб'єкта управління про надання згоди або дозволу на відчуження такого майна;
- при списанні державного майна дотримуватися вимог законодавства та забезпечувати здійснення списання майна на підставі рішення суб'єкта управління про надання згоди на списання;
- вжити заходів щодо відшкодування коштів, одержаних з недотриманням вимог законодавства;
- вжити заходів щодо перегляду усіх договорів оренди з урахуванням ставок, визначених додатком 2 до Методики № 786;
- вжити заходів щодо перегляду договору оренди з метою усунення можливих ризиків відшкодування ДП «ГК «Національний» коштів за капітальний ремонт, проведений у приміщенні за адресою: м. Київ, бул. Л. Українки, 21-Г.

Державному підприємству «Управління житловими будинками» Управління справами Апарату Верховної Ради України:

- провести оцінку дотримання орендарями умов укладених договорів та вжити заходів щодо забезпечення надходження до доходів підприємства та державного бюджету належної орендної плати;
- забезпечити подальший контроль за виконанням умов договорів оренди державного майна та використанням такого майна орендарями.

Державному підприємству «Їдальня» Управління справами Апарату Верховної Ради України:

- розглянути питання про унормування договірних взаємовідносин з Управлінням адмінбудинками в частині розміщення ДП «Їдальня» в адміністративних приміщеннях Апарату та визначити порядок сплати комунальних послуг;
- врегулювати питання договірних відносин між суб'єктами господарювання ДП «Їдальня» та Автобаза щодо транспортного обслуговування;
- забезпечити дотримання вимог Закону України від 25.12.2015 № 922 «Про публічні закупівлі» при проведенні публічних закупівель;
- вжити заходів щодо безумовного дотримання договірних відносин з постачальниками продуктів, зокрема у частині стягнення штрафних санкції за невиконання умов договорів та перерахування отриманих штрафів до державного бюджету;
- притягнути до дисциплінарної відповідальності посадових осіб, які допустили порушення у сфері публічних закупівель.

Державному підприємству «Редакція газети «Голос України»:

- розглянути результати аудиту та вжити заходів щодо усунення встановлених недоліків і порушень та недопущення їх надалі;
- підготувати і внести в установленому порядку пропозиції щодо перегляду статутних документів, приведення їх у відповідність з вимогами законодавства в частині відомостей, пов'язаних з особливостями діяльності підприємства, та забезпечити їх оприлюднення;
- забезпечити оприлюднення фінансової звітності згідно з вимогами законодавства.

Державному підприємству «Парламентський телеканал «Рада»:

- розглянути результати аудиту та вжити заходів щодо усунення встановлених недоліків і порушень та недопущення їх надалі;
- вжити необхідних заходів щодо укладання договору про порядок фінансування засобів масової інформації з висвітлення діяльності Верховної Ради України з Управлінням справами Апарату, яке представляє інтереси Верховної Ради України;
- розробити фінансовий план підприємства та забезпечити його затвердження в установленому порядку;
- підготувати і внести в установленому порядку пропозиції щодо перегляду статутних документів та приведення їх у відповідність з вимогами законодавства в частині визначення порядку фінансування телеканалу «Рада».

Державному підприємству – Видавництво Верховної Ради України (Парламентське видавництво):

- розглянути результати аудиту та вжити заходів щодо усунення

встановлених недоліків і порушень та недопущення їх надалі;

- підготувати і внести в установленому порядку пропозиції щодо перегляду статутних документів, приведення їх у відповідність з вимогами законодавства, зокрема, в частині урахування змін у законодавстві, визначення статусу підприємства, інших відомостей, пов'язаних з особливостями діяльності, та забезпечити їх оприлюднення;

- забезпечити оприлюднення фінансової звітності згідно з вимогами законодавства.

Інституту законодавства Верховної Ради України:

- розглянути результати аудиту та вжити заходів щодо усунення встановлених недоліків і порушень та недопущення їх надалі;

- розробити стратегію реформування Інституту законодавства у зв'язку з новими викликами і завданнями, що постали перед Верховною Радою України, та вжити заходів для забезпечення її реалізації;

- вжити заходів щодо недопущення порушень вимог законодавства про публічні закупівлі при проведенні закупівель та забезпечити оприлюднення їх результатів у системі електронних закупівель;

- привести положення про Вчену раду у відповідність із статтею 10 Закону України від 26.11.2015 № 848 «Про наукову і науково-технічну діяльність» та вжити заходів для вирішення питання щодо функціонування Наглядової ради.

5. Рекомендувати Управлінню адміністративними будинками Управління справами Апарату Верховної Ради, Управлінню справами Апарату Верховної Ради України, Київській міській державній адміністрації спільно вжити заходів для вирішення питання права користування земельною ділянкою бази відпочинку «Пуща-Водиця».

6. Про результати аудиту поінформувати народного депутата України Полякова А. Е. та надіслати йому Звіт і рішення Рахункової палати.

7. Поінформувати Офіс Генерального прокурора щодо виявлених ознак кримінального правопорушення для відповідного реагування.

8. Оприлюднити рішення Рахункової палати та Звіт про результати аудиту на офіційному вебсайті Рахункової палати з урахуванням вимог Закону України «Про Рахункову палату» та Закону України «Про доступ до публічної інформації».

9. Доручити членам Рахункової палати Невідомому В. І. (координатор контрольного заходу), Богуну В. П., Івановій І. М., Огню Ц. Г. та Яремчуку І. М. у порядку, встановленому Законом України «Про Рахункову палату» та Регламентом Рахункової палати, затвердженим рішенням Рахункової палати від 28.08.2018 № 22-7 (зі змінами), представляти Звіт про результати аудиту ефективності використання коштів державного бюджету та управління державним майном Апаратом Верховної Ради України, що мають фінансові наслідки для державного бюджету, за завданнями, закріпленими за ними, у Верховній Раді України, інших органах державної влади та засобах масової інформації.

10. Контроль за виконанням цього рішення покласти на членів Рахункової палати Невідомого В. І. (координатор контрольного заходу), Богуна В. П., Іванову І. М., Огня Ц. Г. та Яремчука І.М.

Голова Рахункової палати

В. В. Пацкан